

V središču

Slovenija • Za dodatne ure slovenščine že več kot dva milijona evrov letno

⇒ Stran 7

Aktualno

Podravje • Povprečnine: manjšim občinam celo manj denarja!

⇒ Stran 2

Štajerski TEDNIK

Ptuj, torek, 7. novembra 2023

Letnik LXXVI • št. 86 • Odgovorna urednica: **Simona Meznarič** • ISSN 1581-6257 • Cena: **1,90 EUR**

Aktualno

Ptuj • Plastični stožci namesto pravega krožišča ostajajo

⇒ Stran 3

Podravje

Kidričevo • Neprilagojeni urniki javnega prevoza

⇒ Stran 5

Kmetijstvo

Podravje • Kljub poceni ukrajinski moki cene kruha v trgovinah rastejo

⇒ Stran 9

Kultura

Podravje • Poklic potujočega knjižničarja je premalo cenjen

⇒ Stran 10

Turizem

Pohorje • Za štiričlansko družino enodnevna smučarska vozovnica 140 evrov

⇒ Stran 11

Podravje, Slovenija • Od 14 načrtovanih domov upokojencev dobili – enega samega

Razpisa za koncesije zasebnikom sta bila polom

Ministrstvo za socialne zadeve je v mandatu, ko ga je vodil minister NSi Janez Cigler Kralj, zasebnikom v dveh razpisih razdelilo koncesije za 2.400 postelj v domovih upokojencev. Na novo naj bi zgradili 14 domov, a doslej je vrata odprl le en sam, in to s 150 posteljami. Več na strani 3.

Foto: CG

Kronika

Inšpektor odredil rušenje plezalne stene ob Trojiškem jezeru

⇒ Stran 24

V središču

»Dokler starši otrok ne bodo vzgajali, bomo šole imele probleme«

⇒ Strani 6 in 7

torkova
izdaja

NAROČITE ŠTAJERSKI TEDNIK IN SI PRIDOBITE NAGRADO

Niste naročnik Štajerskega tednika, a bi to radi postali? Potem je sedaj pravi čas, saj smo za vas pripravili privlačno nagrado za pripravo prazničnih kulinarčnih dobrot.

Štajerski **TEDNIK**
RADIOPTUJ

www.tednik.si

Spodnje Podravje • Tri odstotke višja povprečnina občinam ne pokrije niti inflacije

Manjšim občinam celo manj denarja!

Čeprav so združenja občin izhodiščne povprečnine za naslednji leti nastavila na 800 in 816 evrov, so se v pogajanjih z vlado morala zadovoljiti z bistveno nižjim zneskom 725 evrov, ki bo v obeh letih enak. Dosedanjo povprečnino 700 evrov so dvignili za 25 evrov, kar pomeni pičle tri odstotke, to pa ne pokriva niti faktorja inflacije.

Prvi izračuni manjših občin kažejo, da bodo kljub višji povprečnini celo prikrajšane za sredstva. Mirko Cvetko, ki občino Sv. Tomaž vodi od njene ustanovitve pred 17 leti, je poudaril, da dogovorjena povprečnina ne bo pokrila izdatkov, ki jih imajo v javnih zavodih. »Kljub predlaganemu povečanju bo naša občina v naslednjem letu prejela približno 20.000 evrov manj kot letos,« je poudaril. Enako kot ostali župani tudi Cvetko opozarja na dejstvo, da se bo ob predpostavki povečanja plač in materialnih stroškov za delovanje javnih zavodov posledično zmanjševal delež sredstev, ki bi jih občine namenile za nepotrebne investicije. »Verjamem, da so bila pogajanja o povprečnini zelo naporna, zato smo hvaležni tudi za ta dosežek,« je dodal tomaževski župan.

Žumbar: »Povprečnina je prenizka«

Podobno mnenje deli županja občine Cirkulane Antonija Žumbar. »Povprečnina je prenizka, čeprav je Skupnost občin Slovenije vložila veliko truda v pogajanja. Upoštevana ni niti inflacija. Investicijski del v občinskih proračunih se tako manjša, saj bomo morali pokriti vse z zakonom določene tekoče dejavnosti za normalno delovanje občine.«

Tudi Antonija Žumbar pričakuje, da bodo kljub višji določeni povprečnini v proračun prejeli manj denarja. »Znižali so indeks razvojne ogroženosti, kar pomeni, da bodo večje občine dobile več, manj razvite pa še manj. Stroški vzdrževanja cest, infrastrukture, šolskih prevozov so na naših hribovitih območjih še višji. Da ob tem sploh ne omenjam asfaltiranja in modernizacije cest, potreb je v občini še za več kot 20 kilometrov. Prav tako nas je prizadela ujma s številnimi plazovi in poplavami. Ne znam si

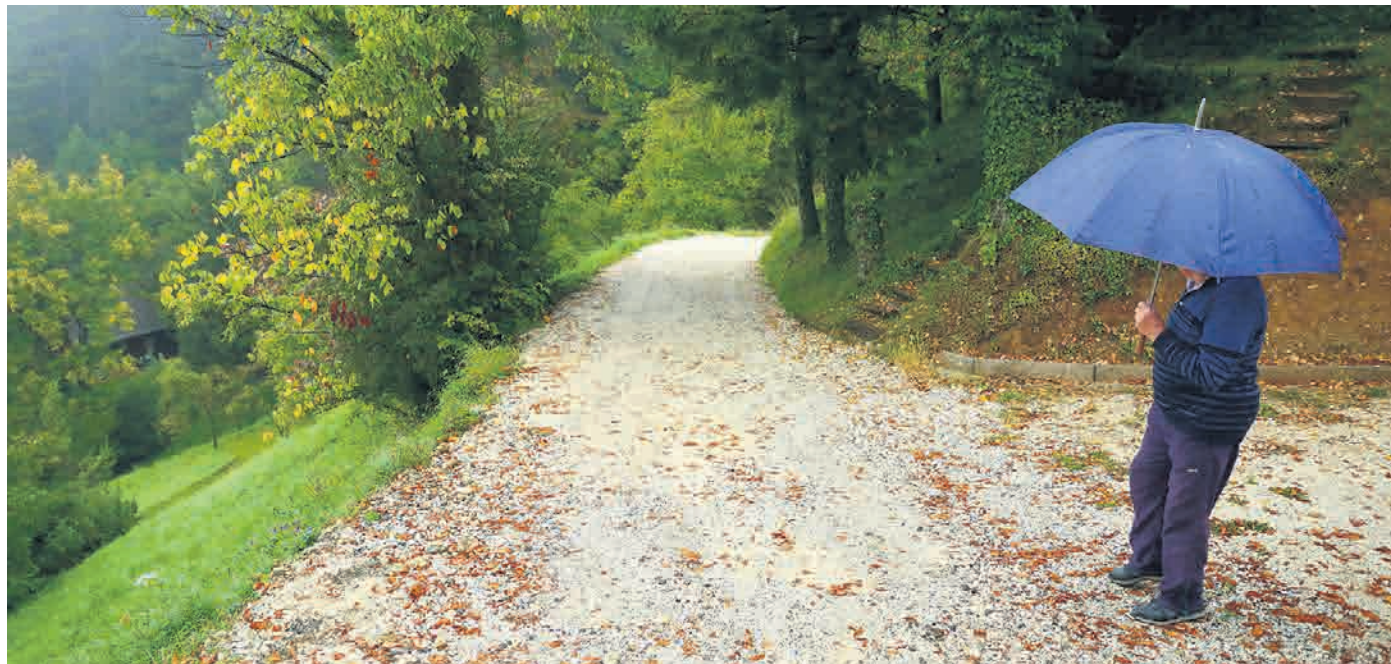

Foto: CG

Foto: CG

Država bo občinam v naslednjih dveh letih namenila dodatnih 54 milijonov evrov za pokrivanje višjih stroškov plač v obveznih javnih zavodih. »Iz tega naslova bomo za razliko plač v vrtcu prejeli 9.800 evrov. Ta znesek ne krije niti enega plačnega razreda v stroških plač vrtca. Razlika je seveda bistveno višja in jo bomo pokrili občina ter starši skozi ceno vrtca. Žal,« je dejala županja Cirkulane Antonija Žumbar.

predstavljati, kako bomo zadeve reševali v prihodnje, če ne bo pomoči države.«

Tudi zagotovljenih dodatnih 54 milijonov v dveh letih ne bo bi-

stveno pripomoglo k polnjenju občinske blagajne. »Iz tega naslova bomo za razliko plač v vrtcu prejeli 9.800 evrov, kar je 3,6 odstotka stroška dela zaposlenih v vrtcu. To pomeni, da ta znesek ne krije niti enega plačnega razreda v stroških plač vrtca. Razlika je seveda bistveno višja in jo bomo pokrili občina ter starši skozi ceno vrtca. Žal,« je z bridkim izrazom na obrazu dejala Antonija Žumbar, županja občine Cirkulane.

Nezadovoljni tudi v Markovcih

Direktorica uprave občine Markovci Valerija Horvat Majcen je dejala, da z izpogajanimi 725 evri povprečnine ne morejo biti zadovoljni. »Bo vsaj nekoliko višja glede na zdajšnji znesek,« je izpostavila. Na vprašanje, koliko več denarja bo občina prejela na račun višje povprečnine, je odgovorila, da je to odvisno od več dejavnikov, ki jih pri izračunih upošteva ministrstvo za finance.

Markovčani pozdravljajo dodatni denar za plače v obveznih

javnih zavodih, letos 20 in naslednje leto 34 milijonov evrov, saj imajo občine iz tega naslova tudi višje stroške. »Občina Markovci bo letno prejela dodatnih 28.000 evrov,« je dodala direktorica markovske občinske uprave.

V ptujski proračun dodatnih 700.000 evrov

V kabinetu županje mestne občine Ptuj Nuške Gajšek so zadovoljni, da je dogovor o višini povprečnine sprejet, a znesek stroškov občin ne pokriva. »Dvig povprečnine ni zadosten, glede na to, da letna inflacija znaša 7,5 odstotka, kar bistveno povečuje odhodke poslovanja. Obrestne mere so se v primerjavi s preteklim letom bistveno povišale, plače vsem javnim uslužbencem so zrasle za najmanj štiri odstotke. Iz navedenih razlogov bomo imele občine v letu 2024 realno na voljo še manj sredstev kot v preteklih letih,« so povedali v upravi MO Ptuj ter dodali, da bodo naslednje leto na račun višje povprečnine v občinsko blagajno prejeli dodatnih 526.000 evrov, 207.000 evrov pa

še iz posebne postavke 20 milijonov evrov na račun višjih plač v obveznih zavodih, kjer je največji proračunski porabnik vrtcev.

Pri povprečnini 700 evrov so v Ormožu dobili 803 evre

Župan občine Ormož Danijel Vrbnjak je dejal, da dokončne izračune glavarine (povprečnine) izdelala ministrstvo za finance, saj se sprejeta povprečnina (725 evrov) za vsako občino »popravi« za vsoto korekcijskih faktorjev. Župan Vrbnjak je navedel, da so tako v preteklem obdobju za povprečnino, določeno pri 700 evrih, dejansko prejeli 803 evre. »Glede na to izhodišče pričakujemo, da bi pri 725 evrih prejeli 832 evrov, kar bi za našo občino na letni ravni pomenilo dodatnih 343.000 evrov. Dodati je treba, da bomo na drugi strani za leto 2024 po predhodnih podatkih ministrstva za finance iz državnega proračuna prejeli 324.000 evrov manj za uravnoteženje razvitosti občin (sredstva za investicije).«

O povprečnini za občine se govori vsako leto. Ker država z denarjem do lokalnih skupnosti ni ravno radodarna, občine nenehno opozarjajo, da dobijo premalo. Denar iz povprečnine po navedbah interesnih združenj občin ne zadostuje niti za pokrivanje osnovnih občinskih nalog, kaj šele za investicije in projekte. Za naslednji dve leti je izpogajani znesek 725 evrov na prebivalca, poleg tega bo država občinam v obeh letih razdelila 54 milijonov evrov na račun zvišanja stroškov plač v obveznih javnih zavodih.

Foto: CG

»Kljub predlaganemu povečanju bo naša občina v naslednjem letu prejela približno 20.000 evrov manj kot letos,« je poudaril župan občine Sv. Tomaž Mirko Cvetko.

Ormoški župan ocenjuje, da so vsaka dodatna sredstva dobrodošla, posebej ob dejstvu, da so se lokalne skupnosti znašle v situaciji, ko so primorane črtati investicije zaradi pokrivanja tekočih stroškov. Na vprašanje, kako komentirajo delitev dodatnih 54 milijonov evrov občinam v letih 2024 in 2025, sogovornik opozarja na kriterija realnosti in pravičnosti. »Ker gre za sredstva, ki so namenjena za dodatno pokrivanje višjih plač javnih uslužbencev, je prav, da so vse tiste občine, ki imajo oziroma imamo višji strošek dela zaradi delovanja zavodov, upravičene do višjih dodatnih sredstev. Po izračunih, ki smo jih prejeli, bi naša občina iz tega naslova prejela 111.000 evrov, kar je veliko manj, kot se je strošek zaradi višjih plač javnih uslužbencev povečal,« je izpostavil prvi mož ormoške občine.

Mojca Zemljarič

Slovenija, Podravje • V teku preventivna akcija Slovenija piha 0,0

Lani največ prometnih nesreč zaradi opitih voznikov v Podravju

Ta teden od ponedeljka do nedelje poteka druga od treh letošnjih nacionalnih preventivnih akcij za preprečevanje vožnje pod vplivom alkohola, drog in drugih psihoaktivnih snovi v prometu. Policisti bodo v času akcije poostreno nadzirali psihofizično stanje voznikov.

Preverjali bodo vsebnost alkohola v izdihanem zraku in izvajali preizkuse s sredstvi za hitro ugotavljanje prisotnosti drog v organizmu. Akcija Slovenija piha 0,0 bosta policija in ministrstvo za zdravje tradicionalno zaključila s koncertom. Vozniki, ki bodo v času akcije »napihali 0,0«, bodo prejeli letak z možnostjo pridobitve vstopnice za koncert Policijskega orkestra, na katerem bo gost glasbenik Hamo, ki bo 6. decembra v Kinu Šiška v Ljubljani, so sporočili iz ministrstva za zdravje.

V letu 2022 je zaradi povzročiteljev prometnih nesreč pod vplivom alkohola pod in nad dovoljeno mejo ter povzročiteljev pod

vplivom prepovedanih drog ali drugih psihoaktivnih snovi umrlo 33 udeležencev cestnega prometa, kar predstavlja skoraj 40 odstotkov vseh umrlih v prometnih nesrečah. Po podatkih AVP je bilo v lanskem letu 1590 prometnih nesreč, ki jih je povzročil voznik pod vplivom alkohola. Od tega se je 17 prometnih nesreč končalo s smrtjo, 128 s hudo in 626 z lažjo poškodbo. Največ teh prometnih nesreč so povzročili vozniki, stari med 35 in 44 let. Največ prometnih nesreč so vozniki pod vplivom alkohola povzročili zaradi neprilagojene hitrosti (610), drugi najpogostejši vzrok je bila nepravilna stran ali smer vožnje (435), sledi

jo neustrezna varnostna razdalja (116) in neupoštevanje pravil o prednosti (90).

Največ prometnih nesreč zaradi vožnje pod vplivom alkohola so zabeležili v podravski regiji, in sicer 286. Sledijo Gorenjska (139), obalno-kraška (113) in pomurska regija (103). Policisti so v letu 2022 odredili 439.066 alkotestov, od tega je bilo 13.253 pozitivnih in 330 odklonjenih.

Prometno nesrečo lahko povzročijo tudi udeleženci v prometu z dovoljeno mejo alkohola. Ti so v letu 2022 povzročili 278 prometnih nesreč, v katerih je umrlo šest udeležencev, 32 je bilo hudo, 122 pa lažje poškodovanih. Raziskave so

Foto: CG

pokazale, da se verjetnost povzročitve prometne nesreče že pri koncentraciji 0,5 promila podvoji,

pri 1,1 promila alkohola pa 8-krat poveča v primerjavi s treznim voznikom. Verjetnost se z višjo stop-

njo alkoholiziranosti eksponentno stopnjuje, opozarjajo na AVP.

Sta, Ur

Podravje, Slovenija • Od 14 načrtovanih domov upokoencev dobili – enega samega

Razpisa za koncesije zasebnikom sta bila polom

Ministrstvo za socialne zadeve je v mandatu, ko ga je vodil minister NSi Janez Cigler Kralj, zasebnikom v dveh razpisih razdelilo koncesije za 2.400 postelj v domovih upokoencev. Na novo bi zgradili 14 domov, v desetih razširili kapacitete. Trenutni rezultati realizacije kažejo, da je šlo za strel v prazno. Na novo so doslej odprli le en dom s 150 posteljami, v obstoječih domovih pa je zaživel 161 dodatnih kapacitet.

Okoli 90 odstotkov koncesij je tako obstalo na papirju, koncesionarji v glavnem niso zgradili niti objektov, kaj šele, da bi začeli izvajati dejavnost. Od podeljenih 2.400 koncesijskih mest v domovih upokoencev jih danes živi pičlih 311, so povedali na ministrstvu za solidarno prihodnost, kamor je vlada Roberta Goloba med drugim prenesla dejavnost oskrbe starejših.

Po koncesijah iz prvega razpisa leta 2020 bi morala dejavnost domov zaživeti že konec lanskega leta, bodisi v novih zasebnih domovih bodisi v smislu dodatnih kapacitet v obstoječih. Ker večina koncesionarjev dogovorjenega datuma odprtja ni ujela, saj niso začeli niti graditi, so ministrstvo zaprosili za podaljšanje roka. Ministrstvo je vlogam ugodilo in rok začetka izvajanja dejavnosti premaknilo na konec leta 2024, ki pa tudi ni več tako daleč. Med prosilci za podaljšanje so bili tudi nosilci za koncesije za dom na Hajdini, kjer se zaenkrat čisto nič ne premika.

Iz obeh razpisov zrasel le en dom s 150 posteljami

Edini novi dom je v okviru obeh razpisov zrasel in zaživel v Vrtojbi, ob meji z Italijo. Koncesionar je podjetje v lasti Ivana Cajzeka, enega največjih gradbincev v državi, ki prihaja iz Rogoške Slatine. Cajzekovi objektov niso gradili na novo, temveč so od slabe banke kupili objekte nesojenega socialnega centra, jih preuredili v dom upoko-

jencev in začeli izvajati dejavnost. Še pred odprtjem doma je bilo v javnosti slišati namigovanja, da želi štajerski gradbincev dom upokoencev prodati s koncesijo vred. Ponujal naj bi ga avstrijski SeneCuri in državi, a zaenkrat je dom še v lasti Cajzekovih, direktor krovnega podjetja Dom upravljanje je Rok Cajzek. V Vrtojbi imajo koncesijo za 150 postelj.

SeneCura dobila 714 »postelj«, zaživel niti ena

Absolutna zmagovalka v pridobivanju koncesij po obeh razpisih je bila avstrijska SeneCura, ki je

pridobila 714 mest od vseh 2.400 podeljenih, torej slabo tretjino. A SeneCura na nobeni izmed petih lokacij po podatkih ministrstva še ni začela izvajati dejavnosti. Njihova namera je bila zgraditi domove upokoencev v Rušah, Šentjerneju, Mislinji, Krškem in Radovljici. Prvi trije bi imeli po 150 postelj, dom v Krškem 120 in v Radovljici 144 postelj.

Neugodna napoved za domova na Hajdini in Destrniku

V družbi večine, ki domov ni zgradila, sta oba koncesionarja v Spodnjem Podravju, to sta podjetji

Foto: Pexels

Koncesije so za izvajalce in uporabnike pomembne z vidika stroškov, saj omogočajo državno sofinanciranje dejavnosti. V zasebnih domovih brez koncesij popolnoma vse stroške pokrijejo uporabniki. V domovih s koncesijo del stroškov pokriva država, enako kot v javnih domovih, kjer je država ustanoviteljica.

Foto: Pexels

Od podeljenih 1.499 novih mest v domovih upokoencev po razpisu v letu 2020 jih je zaživel 268: novi dom s 150 posteljami je v Vrtojbi, v Štorah in Gornjem Gradu pa so razširili obstoječe kapacitete domov, oboji skupaj za 118 postelj. Iz razpisa 2021 so šle koncesije za 1.107 postelj. Po tem razpisu v Sloveniji niso odprli niti enega novega doma, v treh so razširili kapacitete za vsega skupaj 43 postelj (!?), in sicer v Renčah ter Kuzmi (dva domova).

Neaktivnost izvajalcev, ki so koncesije pridobili, domov pa ne gradijo, bi lahko pripisali tudi aktualnim finančnim razmeram, ki zadnja tri leta pretresajo evropsko gospodarstvo. Medtem ko so se domovi upokoencev še pred desetletjem zdeli zlata jama, je danes interes za njihovo gradnjo popolnoma usahnil. Materiali, gradnja in vzdrževanje domov so se podražili, interesa za bivanje v njih pa je zaradi visokih cen vedno manj. Po drugi strani se domovi ukvarjajo z resnimi kadrovskimi vprašanji, saj imajo na razpolago vedno manj delovne sile, zlasti kadra za nego in servisne dejavnosti, kot so kuhanje, pranje, čiščenje, vzdrževanje.

Spik ing v lasti družine akademika ter diplomata Ludvika Toplaka in Medgeneracijski center Destrnik, ki ga je ustanovil nekdanji politik, danes podjetnik Jože Duhovnik. Slednji je sicer naknadno podjetje s koncesijo vred prodal ptujskima družinama Emeršič in Dokl. Emeršičevi se ukvarjajo z gradbeništvom, Doklovi z dejavnostjo domske oskrbe starejših.

Toplakovi bi dom upokoencev gradili na Hajdini, Emeršič in Dokl pa na Destrniku. Nobenemu ne kaže dobro, saj se rok veljavnosti koncesije izteka, o objektih na terenu pa ni ne duha ne sluha. Za dom na Hajdini je ministrstvo rok za začetek izvajanja dejavnosti podaljšalo do konca leta 2024, medtem ko vprašanje podaljšanja za Destrnik ostaja odprto. Roko

na srce, tudi na Hajdini bodo dom upokoencev kljub podaljšanju roka v enem letu težko spravili pod streho.

Ministrstvo v odločanje o podaljšanju

Dejansko je ministrstvo roke podaljšalo vsem iz prvega razpisa (2020), saj bi sicer dejavnost morali začeti že konec lanskega leta. Ni pa še znano, kako se bo odločilo v zvezi s podaljšanjem koncesij po drugem razpisu (2021), ki določajo rok začetka dejavnosti konec letošnjega leta. Na ministrstvu za solidarno prihodnost so potrdili, da so vloge posameznih koncesionarjev za podaljšanje prejeli, odločitve pa še niso sprejeli. Povedali so, da bodo razgovore z nosilci koncesij, ki so zaprosili za prestavitev rokov, izvedli v naslednjih tednih.

Mojca Zemljarič

Ptuj • Krožno križišče pri Minoritskem samostanu brez sprememb

Plastični stožci namesto pravega krožišča ostajajo

Od avgusta 2018 eno najpomembnejših vstopnih točk v mesto pri Minoritskem samostanu kazijo rdeče-beli plastični elementi, ki predstavljajo krožno križišče. Urejanje fiksnega krožišča se je večkrat zamaknilo. Tudi obljuba, da bodo dela začeli letos, je padla v vodo, prav tako ni zagotovljeno, da se jih bodo lotili v letu 2024.

Projekt ureditve krožnega križišča ter v nadaljevanju lokalne ceste je bil sprva uvrščen v proračun RS, pripravljen in potrjen je bil tudi dokup, a ga ni več v naboru letošnjih investicij, zato se gradnja zamika. Na Direkciji RS za infrastrukturo so dejali, da je načrtovana po tem letu, kdaj točno, pa še ni znano: »Končno krožno križišče bo urejeno kot štirirakno krožno križišče z dvema mimobežnima pasovima, kar bo še dodatno povečalo pretočnost krožnega križišča. Prvi bo iz smeri Dravskega mosta proti Osojnikovi cesti in drugi iz smeri Osojnikove ceste proti Spuhliji. Mimobežni pasovi bodo ločeni z denivelatorji oz. robniki, ki so postavljeni v turbo krožnih križiščih. Rešitev je usklajena z MO Ptuj. Dodatno bo na zahtevo občine umeščen podporni zid in protihrupna ograja pri parku, za kar se izdeluje projektna dokumentacija, vrednost le-te je že vključena v zgornji oceni.«

Plastika ostaja tudi na Volkmerjevi

Tudi na Volkmerjevi cesti, ki je občinska, so postavljeni plastični »okraski«, ki bodo ostali še kar nekaj časa. Zaradi previsokih ponudbenih zneskov so ta del investicije pred dvema letoma opustili. Projektantska ureditev fiksnega krožišča naj bi znašala 800.000 evrov. Denar bi morala v celoti zagotoviti MO Ptuj, ki pa ga nima ...

Projektna dokumentacija na ravni projekta za izvedbo je v zaključni fazi recenzije. Šele ko bo ta del zaključen, bo znana točna projektantska ocena. Cena samega projektiranja znaša 65.228 evrov. Zgolj postavitev in prestavitev plastičnih elementov, ki zadnjih šest let predstavljajo krožno križišče, je stala 100.000 evrov. Urejanje fiksnega krožišča bo milijonska investicija, končna vrednost bo sicer znana šele po objavi razpisa, saj so cene na trgu pogosto še višje od projek-

tantskih ocen. »Nadaljnja dinamika aktivnosti na projektu bo znana po sprejetju proračuna 2024/25, ki je trenutno v postopku v državnem zboru,« pravijo na DRSI. Še vedno torej nista znana ne dokončni terminski plan ne finančna vrednost projekta.

Ureditev montažnega krožnega križišča na Ormoški cesti so predlagali ptujski mestni svetniki, in sicer z namenom preverjanja izboljšanja pretočnosti. Izkazalo se je, da je ta rešitev boljša od semaforjev.

Foto: CG

Krožišče bo v najboljšem primeru urejeno naslednje leto.

Intervencijska vozila imajo velike težave

Čprav se je prometna pretočnost s postavitvijo krožišča pri Minoritskem samostanu izboljšala, je v prometnih konicah še vedno precej velika gneča predvsem iz

smeri Osojnikove ceste proti Ormoški. Največji problem predstavlja dejstvo, da imajo intervencijska vozila, tudi na nujni vožnji, ko šteje vsaka sekunda, velike težave pri vožnji v smeri Dravske ulice, mostu ali Ormoške ceste. Plastični robniki na vozišču reševalcem in ostalim na nujni vožnji onemo-

gočajo prehitavanje. Vožnja je trenutno namreč omejena na en pas. Ptujski reševalci so večkrat opozorili na navedene težave, ki so najbolj izrazite okrog 15. ure, ko se nabere kolona vozil. Do ureditve fiksnega krožišča ti problemi ostajajo nerešljivi.

Dženana Kmetec

Hajdina • 8. redna seja občinskega sveta

Zakaj je bil na seji nekdanji župan Simonič

Svetniki občine Hajdina so na 8. redni seji potrdili strategijo trajnostnega razvoja občine do leta 2032, rebalans letošnjega proračuna in še enkrat imenovali kletarja letošnjega vinskega letnika.

Pri pripravi sto strani dolgega strateškega dokumenta, ki načelno opisuje potrebe in usmeritve dela občine za naslednjih osem let, je sodeloval tudi nekdanji hajdinski župan Radoslav Simonič, dokument pa so sicer pripravili v ZRS Bistra Ptuj. „Gre za dokument, ki predvideva bodoči razvoj občine, je skupek potreb in želja občanov,“ je dejal Simonič. Mojca Šibila Drobnič iz ZRS Bistra je povedala, da bo dokument tudi usmeritev občini pri pridobivanju evropskih sredstev ali sredstev državnega proračuna.

Namakalni sistem iz proračuna izbrisali

Pri sprejemanju rebalansa je župan Stanislav Glažar izrazil zadovoljstvo, da zadolženost občine zmanjšujejo. Ob tem so izvedli vse za letos načrtovane investicije, med njimi so bili tudi trije večji projekti: regijska kolesarska povezava, kanalizacija za tri vasi in obnova glavne ceste od Hajdine skozi Kozjo vas do Apač. Uredili so cesto v Gerečji vasi in poskrbeli, da ima prvi mitrej vodo, elektriko in videonadzor. „Zadovoljni smo z gradnjo stanovanjske soseske v središču občine, kjer bo 51 novih bivalnih enot. Vzporedno z gradnjo stanovanjskih objektov območje komunalno opremljamo. V centru občine gradimo manjkajoči del pločni-

ka pod družino Majhen, smo pa že tudi začeli realizacijo izglasovanih projektov v participativnem proračunu, se pravi v Skorbi, Dražencih in pri Šoli,“ je o letošnjih investicijah povedal Glažar.

O rebalansu proračuna je dejal, da je potreben zaradi manjših uskladitev na postavkah. Med drugim za projekt Mariničeve domačije, za katerega bo občina prejela državni denar, umaknili pa so postavko namakalnega sistema za tri občine, poleg Hajdine sta to še Kidričevo in Starše, saj da bi projekt prevzela in vodila

država. V občini Hajdina naj bi se po županovih besedah dve tretjini lastnikov zemljišč v Slovenji vasi, Gerečji vasi in Hajdošah z gradnjo namakalnega sistema strinjalo. Kaj bo s projektom, pa je seveda drugo vprašanje, saj danes računati na državo je enako kot gledati odsev meseca v vodi.

Merc opozoril na transparentnost delovanja

Svetnik Janko Merc je na seji ponovno izrazil željo po večji in-

formiranosti občanov, predvsem o delu občinskega sveta. „Sam že dalj časa na mehki način poskušam opozarjati, da je transparentnost dela občinskega sveta premalo neposredno naslovljena med občane. To tudi vidimo na spletni strani „transparentnost občin“, kjer smo med 212 občinami na 164. mestu. Zanima me, ali imamo interes izboljšati obveščenost občanov. Premalo informacij gre v javnost, do ljudi včasih pridejo dezinformacije. Zato se že delimo med naše, vaše, ene, druge. 164. mesto na lestvici transparentnosti

Radovan Simonič in Mojca Šibila Drobnič sta predstavila strateški dokument, ki načeloma opredeljuje razvoj občine v naslednjih osmih letih, do 2032.

Foto: Občina Hajdina

Letos že drugo imenovanje občinskega kletarja

Kletarja letnika, ki ga inavgurirajo na prireditvi Iz mošta vino, pridi na Hajdino, je občinski svet letos imenoval že drugič. To sploh ni tako enostaven postopek, saj kletarja najprej izbere vaški odbor, ki je zadolžen za organizacijo prireditve, nato o njem glasujejo na občinski komisiji za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja (to je komisija, ki tudi potrjuje mandate župana, občinskih svetnikov, članov delovnih teles, prejemnike občinskih odlikovanj ...), nato sledi potrditev kandidata na občinskem svetu in na koncu še slavnostna zaprisega v farni cerkvi sv. Martina. Ker se je že imenovani kletar Davorin Zupanič iz osebnih razlogov funkciji odpovedal, so Hajdinčani na minuli seji potrjevali novega kandidata, to je Zdravko Habjanič s Sp. Hajdine.

ni hvalevreden podatek.“

Župan Stanislav Glažar je glede Merčevega opažanja pripomnil, da je na spletni strani občine objavljenih vsaj deset dogodkov, ki se

bodo zvrstili v naslednjih desetih dneh. Meni, da je kritika o slabi informiranosti občanov neupravičena.

Mojca Zemljarič

Ptuj • Občina še v prodajo premičnin

Od občine lahko kupite celo viličar

Ptujska občina se je večkrat lotila prodaje premičnega premoženja, ki ga ne potrebuje več, in to od zarubljenih vozil do sita za separacijo komunalnih odpadkov. Tokrat za okrog 15 tisočakov (z davkom) ponuja viličarja.

Foto: CG

Viličar, ki ga prodajajo, se nahaja v Cero Gajke, kjer je po dogovoru možen tudi ogled.

Do 15. novembra občina zbira ponudbe za čelni teleskopski nakladač oziroma viličar znamke Manitou BV, tip MT, letnik 2006. Izhodiščna cena, najnižja, po kateri bi ga bili pripravljene prodati, je 13.000 evrov. K temu je treba prišteti še davek, ki nanese 2.860 evrov. Viličar trenutno ne deluje in je potreben popravila, ki naj bi znašala okrog 9.000 evrov. Ogled je možen v Spuhlji, v Cero Gajke, kjer je parkiran. Prodali ga bodo po sistemu videno – kupljeno, in sicer najboljšemu ponudniku. Ponudbe bodo javno odprli 16. novembra.

Oprema in stroji, ki jih občina ali njeno podjetje Javne službe Ptuj ne potrebuje več, so bili naprodaj že nekajkrat. Med drugim so leta 2018 prodajali bobnasto sito za separacijo komunalnih odpadkov. Skupaj z davkom so zanj želeli iztržiti najmanj 20.000 evrov. Praviloma prodajajo starejše, popravila potrebne premičnine. Tudi v primeru viličarja, ki ga ponujajo tokrat, je tako. Cene novih so sicer visoke in se gibljejo okrog 50.000 evrov, kar je odvisno od proizvajalca, opreme ...

Dženana Kmetec

Majšperk • 220 občanov odločilo o razrezu 150.000 evrov

V Majšperku v izvedbo vseh desetih projektov

Občina Majšperk je letos prvič izvedla participativni proračun. Volitev se je udeležilo zgolj 6,4 % vseh volilnih upravičencev, kar je sicer krepko več kot na Ptuj, kjer je bila povprečna volilna udeležba skromne tri odstotke.

Participativni proračun naj bi bil moderen demokratični sistem soodločanja občank in občanov o tem, kako se bo porabil del občinskega proračunskega denarja. Toda ob vseh kanalih obveščanja, ki so jih uporabili v Majšperku za informiranje občanov o načinu in izvedbi participativnega proračuna (FB, občinsko glasilo, medijsko poročanje), je žal mogoče le skleniti, da je večini bolj malo mar, kateri projekti se izvajajo v lokalni skupnosti. Župan Sašo Kodrič ni tako kritičen glede volilne udeležbe v Majšperku, saj pravi, da je povprečna udeležba na glasovanjih o participativnih proračunih v Sloveniji okrog 5 % in da redkokatera občina doseže 10 %. »Če izhajamo iz tega dejstva, potem smo za prvo tovrstno izvedbo lahko zadovoljni z udeležbo. Glasovalo je 220 občanov. Verjamemo, da bo po realiziranih izglasovanih projektih zanimanje in sodelovanje še večje.«

Med 220 občani, ki so oddali glas, je bil Beno Kamenšek, ki pravi, da se je udeležiti volitev ne le pravica, temveč dolžnost, ki jo imajo občani. »Že minulemu občinskemu vodstvu sem predlagal, da bi del denarja namenili krajevnim skupnostim, s katerimi bi lahko te razpolagale. Participativni proračun je približek tega, vendar pa menim, da je bil vsaj v določeni

Foto: Mojca Vtič

Župan Sašo Kodrič je zadovoljen z volilno udeležbo; kot pravi, gre šele za prvo izvedbo participativnega proračuna. Na podlagi rezultatov glasovanja je občina oblikovala listo predlogov, ki se bodo v proračun uvrstili glede na število prejetih glasov do porabe predvidenih proračunskih sredstev.

meri izrabljen, saj so se isti projekti pojavili v različnih kategorijah. Naj bo to šola za naslednjič,« je dejal in predlagal še več aktivnosti na področju promocije volitev.

Najvišja volilna udeležba na Ptujski Gori

Najvišja volilna udeležba, 12-odstotna, je bila na Ptujski Gori, kjer so občani pripravili tudi najdaljši seznam projektov. Največ glasov so prejeli predlogi: nadstrešek nad klopmi in plezalni poligon ob POŠ Ptujška Gora ter ograja okrog

otroških igral na Ptujski Gori, v proračun pa se je uvrstila tudi obnova kuhinje v mrliški vežici.

V prihodnjih dveh letih pa naj bi se izvedli vsi predlagani projekti na območju KS Majšperk, saj ustrezajo skupnemu obsegu sredstev, to je 40.000 evrov. To pomeni, da bo občina izvedla ozelenitev in ureditev parka Breg pri vrtcu, postavila ograjo okoli plinske postaje ter rusko kegljišče na Bregu, zeleno luč so prejele tudi klima v domu Sestrže, javna servisna stojala za kolesa in polnilnice za e-kolesa, ureditev ploščadi pri brajdi KPC Majšperk,

koši za pasje iztrebke, klopi, postavitev kozolca in ureditev mize oz. kulturnega prostora v Lešju. O projektih je glasovalo 62 volivcev ali slabe štiri odstotke ljudi.

V skupini mladih in v KS Stoperce so volilni upravičenci odločali le o dveh projektih, v obeh skupinah pa sta bila projekta že pred volitvami skorajda uvrščena v proračun, saj nista pressegla predvidenega obsega sredstev, to je 40.000 evrov za krajevno skupnost in 30.000 evrov za mlade. Volitev se je udeležilo 4,3 % Stoperčanov in 5,73 % mladih

Mojca Vtič

Kidričevo, Podravje • Opozorila o neprilagojenih urnikih javnega prevoza

»Če bo treba, bom s pobudami vztrajal cel mandat«

Žiga Ciglarič, s 23 leti najmlajši občinski svetnik v trenutni sestavi občinskega sveta v Kidričevem, si prizadeva za spremembo voznih redov in linij javnega prevoza, predvsem za dijake srednjih šol, ki so od slednjega najbolj odvisni. Jasno je opozoril, da vozni redi niso usklajeni s šolskimi urniki in tako dijaki izgubijo prenekatero uro svojega časa ali pa javnega prevoza raje niti ne koristijo.

„Z opisanimi težavami sem se pred leti kot srednješolec srečeval sam in kot kaže, se situacija od takrat sploh ni spremenila. Problem so slabe železniške povezave Ptujja s kraji v naši občini, od koder vožnja z javnim prevozom vzame več kot 45 minut časa, po drugi strani pa so z vlakom tudi zelo slabe povezave. Pogoste so zamude. Iz podatkov, ki sem jih zbral o voznih redih vlakov in urnikih pouka, je razvidno, da lahko dijaki ulovijo le en vlak, vmes pa ni nobenih povezav. Ni odveč poudariti, da je vožnja z vlakom enkrat hitrejša od vožnje z avtobusom. Glede na to, da sem podpornik trajnostnih načinov prevoza, sem na Občino Kidričevo apeliral, da pozove Slovenske železnice in avtobusnega prevoznika Arriva, da v sodelovanju z vodstvi Gimnazije Ptuj in Šolskega centra Ptuj prilagodita vozne rede potrebam dijakov,“ je pojasnil Žiga Ciglarič.

Za več avtobusnih voženj do Slovenske Bistrice

Apeliral je tudi, da bi Kidričevo dobilo dodatne linijske avtobusne prevoze do Slovenske Bistrice. Ni zanemarljivo, da so tudi v Slovenski Bistrici srednje šole, ena

Foto: osebni arhiv

„Ni bilo razredne ure, na kateri ne bi pozval, da se prevoznikom pošlje dopis. Pouk smo končali ob 13.20, vlak je odpeljal ob 13:27 in ga je bilo nemogoče ujeti. Sedaj pelje ob 13:34, kar je še vedno malo časa, da se ga pravočasno ujame, saj pot od šole do železniške postaje na Ptujju vzame vsaj 15 minut časa. Ni jasno, zakaj niso termina odhoda primerno prilagodili,“ je dejal svetnik Žiga Ciglarič in poudaril, da je z avtobusom še slabše. Dijak, ki konča pouk ob 13:20, ima avtobus za Kidričevo, Cirkovce in Šikole šele po 15. uri. „To je absurd!“

Svetnik ne opozarja samo na vozne rede, ki niso prilagojeni potrebam potnikov, ampak tudi na počasnost avtobusnih voženj. Vožnja od Ptujja do Cirkovc po njegovih navedbah vzame slabo uro časa. Vožnja z vlakom je sicer hitrejša, traja 20 minut. „Če bo treba, bom pobude na pristojne naslavljal do konca mandata,“ je jasen mladenič, ki je bil z 22 leti izvoljen v občinski svet.

od njih izvaja program za poklice prevoza pa je avtobus, saj je bistrimetalurga, edina možnost javnega ška železniška postaja od tamkaj

Foto: OG

„Sem v petem letniku fakultete, za spremembo voznega reda vlakov in avtobusov med Kidričevim in Ptujem se borim že od prvega letnika srednje šole, torej skoraj celo desetletje,“ je v svojih svetniških pobudah izpostavil Žiga Ciglarič.

šnjega šolskega centra oddaljena nekaj kilometrov. V prevozniskem podjetju Arriva so povedali, da so na Šolski center Slovenska Bistrica in v podjetje Talum v zvezi z interesom za avtobusne prevoze poslali poizvedovanje. „V Talumu so izrazili željo, da bi za njih izvajali prevoze delavcev, kar smo potencialno videli kot priložnost, da na relaciji izboljšamo prevoze in omogočimo boljšo povezavo za Šolski center Slovenska Bistrica. Žal opcija ni prišla do realizacije, trenutno nimamo dovolj resursov, da bi omogočili dodatne odhode na tej relaciji. Smo pa v pogovorih z ministrstvom, kjer smo upoštevali želje podjetja Talum in Šolskega

centra Slovenska Bistrica ter podali predlog, da se bo z začetkom izvajanja nove koncesije omogočilo dva jutranja prihoda okvirno ob 6:30 in 7:30 v Slovensko Bistrico. V popoldanski konični uri bomo zagotovili dva odhoda iz Slovenske Bistrice, okvirno ob 13:30 in 14:30. Takšen predlog bi lahko začeli izvajati z začetkom nove koncesije, ki je predvidena za naslednje šolsko leto,“ se glasi odgovor Arrive Občini Kidričevo in svetniku Ciglariču.

Vlaki z novim voznim redom po 10. decembru

Po dvakratnem posredovanju na občinskem svetu, prvič junija

in drugič oktobra, so se na svetnikova vprašanja in pobudo odzvali v Slovenskih železnicah. Povedali so, da je vozni red, ki bo začel veljati 10. decembra, že potrjen. „Za prihodnje leto smo na relaciji Pragersko–Ormož–Murska Sobota načrtovali večje spremembe voženj lokalnih potniških vlakov, vse z namenom, da dijaki na Ptuj prispejo pravočasno. Prav tako bomo poskrbeli za hiter odvoz dijakov po koncu pouka. Načrtujemo dodatni popoldanski vlak med Ptujem in Pragerskim s postanki na vseh postajah in postajališčih, pri katerem bomo zagotovili zvezo z vlakom iz smeri Maribora.“

Mojca Zemljarič

Ptuj • Dokumentacija za nadgradnjo UC v veliki meri pripravljena

Pot do prvega nadstropja bo še dolga ...

Okrog prihodnosti zaključka izgradnje prvega nadstropja urgentnega centra je veliko nasprotujočih informacij. Da gre za občutljivo temo, priča tudi pogosto zelo dolg časovni razpon odgovarjanja s strani pristojnih. Čeprav je zakonski rok sedem dni, na odgovore ministrstva za zdravje, povezane s to tematiko, čakamo tudi dva tedna ali več.

»Septembra lani smo na ministrstvo posredovali dokument identifikacije investicijskega projekta. To je podlaga za nadaljnjo gradnjo. Tudi projektno dokumentacijo za izvedbo smo pridobili, zdaj čakamo le nadaljnja navodila pristojnega ministrstva,« pravi Aleksander Voda, vršilec dolžnosti direktorja Splošne bolnišnice dr. Jožeta Potrča Ptuj. Prepričan je, da so v bolnišnici naredili vse potrebne korake in da je zdaj na potezi država, ki mora zagotoviti sredstva za nadaljnjo gradnjo oziroma uredjanje prvega nadstropja urgentnega centra.

Te trditve Vode pa je pred kratkim nova ministrica za zdravje Valentina Prevolnik Rupel postavila na precej grobo rešeto. Zatrnila je namreč, da je za nadaljevanje projekta najprej treba pripraviti vso potrebno dokumentacijo in nato še preveriti izvedljivost. Poudarila je tudi, da je nadgradnja UC povsem drug in ločen projekt. Na podlagi teh trditvev smo pristojno ministrstvo oktobra zaprosili za dodatna pojasnila v zvezi s tem, katero dokumentacijo za nadaljevanje projekta še potrebujejo in zakaj je treba preveriti izvedljivost.

Voda namreč pravi, da je to že bilo preverjeno ob pridobivanju DIIP-a in PZI.

Po dveh tednih so nam na jasna vprašanja, katero dokumentacijo imajo in katero še pridobivajo ter kaj konkretno je še treba preveriti pri izvedljivosti in kakšen je optimističen terminski načrt dokončanja nadgradnje, z ministrstva za zdravje posredovali precej skop odgovor: »Kar se tiče dokumentacije, je treba recenzirati izdelano projektno dokumentacijo in potrditi DIIP, gradbeno dovoljenje pa je že pridobljeno.«

Vlada je na dopisni seji sprejela uredbo za krepitev in širitev določenih zdravstvenih programov, kar omogoča zagon delovanja ptujskega urgentnega centra s 1. decembrom. Zaenkrat seveda le pritličja, medtem ko bo na nove operacijske dvorane in ostale prostore v prvem nadstropju treba še čakati.

Dženana Kmetec

Kdo bo delal v ptujskem UC

Strokovni direktor ptujske bolnišnice Teodor Pevec pravi, da bo urgentni center na Ptujju deloval po enakem konceptu kot večina drugih: »Ločena bodo delovišča kirurške prve pomoči, internistične prve pomoči in triaže. To so delovišča, ki jih zapolnjujemo zaposleni v bolnišnici Ptuj. Posebej je urejena ambulanta za hitre preglede ali modro-zeleni sektor, ki spada pod domeno zdravstvenega doma.« Kljub nekaterim pomislekom in dilemam o morebitnih organizacijskih težavah ob začetku gradnje so kadrovske zadeve med bolnišnico in ZD zdaj očitno vendarle uspešno rešili.

Foto: OG

Objekt je zgrajen, kmalu bo predan namenu, žal brez urejenega prvega nadstropja.

DELOVNI ČAS

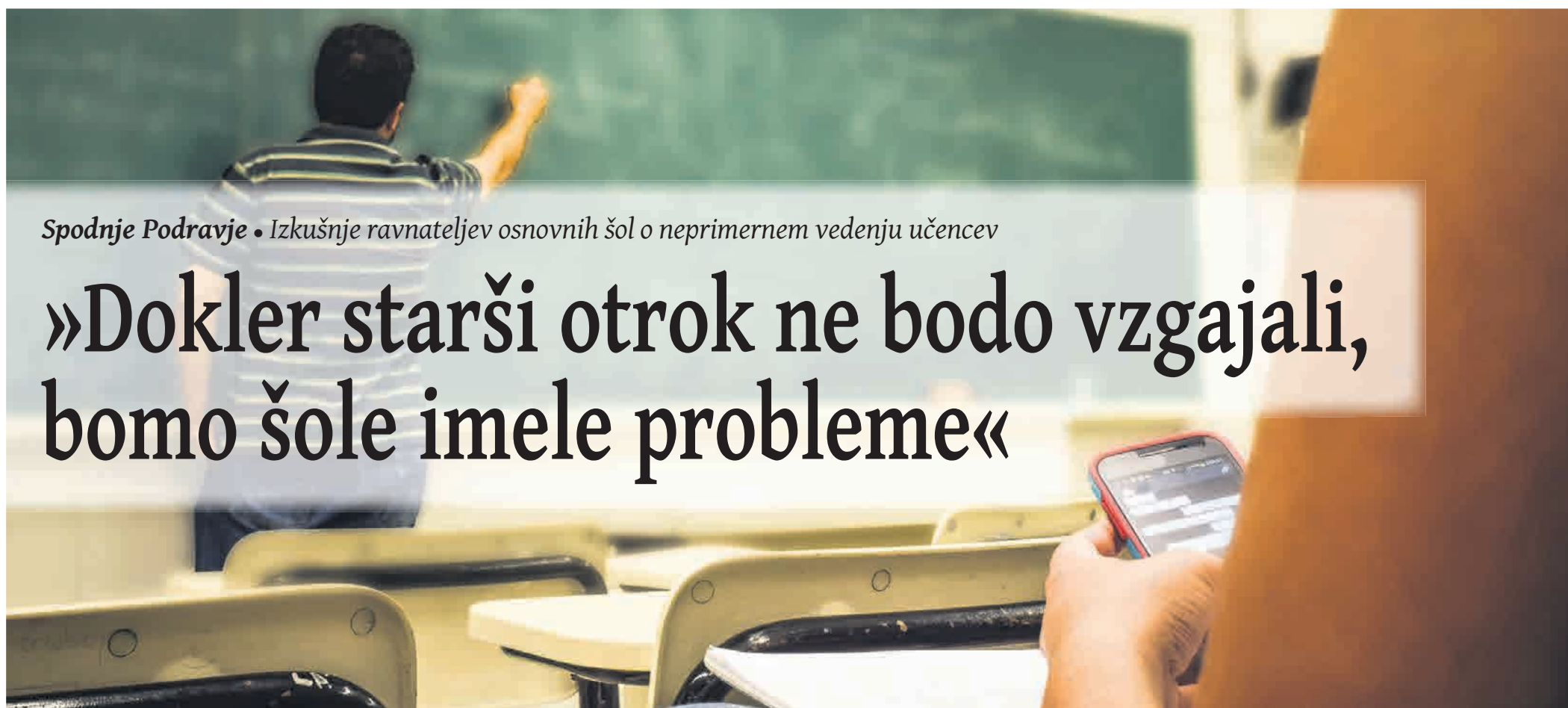
Sklepanje zavarovanj:
 Ponedeljek: 8.30-11.00
 Torek: 8.30-11.00
 Sreda: 14.00-16.30
 Četrtek: 8.30-11.00
 Petek: 8.30-11.00

Cenitve avtomobilskih škod:
 Torek: 13.00-14.30

Zavarovalnica Sava Ormož
 Trgovsko poslovni center Sejateh,
 Industrijska cesta 3, 2270 Ormož

Spodnje Podravje • Izkušnje ravnateljev osnovnih šol o neprimernem vedenju učencev

»Dokler starši otrok ne bodo vzgajali, bomo šole imele probleme«

Svet se spreminja, z njim pa družba, navade ljudi, norme, vrednote, spoštovanje avtoritete. O predrznem vedenju nekaterih otrok, s čimer se danes srečuje marsikateri slovenski učitelj, pred 30 leti ni bilo govora. Četudi učitelji takrat več niso posegali po trdih prijemih, kot se je to še dogajalo pred 50 leti, so v šoli in kraju veljali za avtoriteto. Z leti je ta vse bolj bledela in ugasnila, saj se je prenekateri učitelj zaradi svoje pokončne in stroge držbe znašel v nemilosti staršev otrok ter njihovih odvetnikov.

Mar otroci v šolah res lahko počnejo vse, kar jim pade na pamet? Do kod segajo meje dovoljenega? In kakšne vzgojne ukrepe imajo šole v rokah, da neprimerno vedenje sankcionirajo? O tem smo govorili z ravnateljmi šol v Spodnjem Podravju. Ne skrivajo, da so težave, vedneje pa otroci prinesejo predvsem od doma. Bodisi so tako razvajeni bodisi žrtve neurejenih razmer in razpada družin. Največje težave so razpihovanje sovražnega govora, nestrpnosti, žalitve, podcenjevanje vrstnikov in celo učiteljev. Če starši doma govorijo čez delo učiteljev in jih dajejo v nič, otroci to ponotranjijo, posledično učiteljev ne spoštujejo ali jih celo zmerjajo in ponižujejo. Verjetno se boste strinjali, da so norme zato, da se jih spoštuje; četudi gre za nepisana pravila. Ko norme in vrednote padejo, ima družba velik problem. In to se v Sloveniji že dogaja. Otroci v šoli ne morejo kaditi, žvečiti tobaka, uživati alkohola, energijskih pijač ali celo drog. Tudi ne morejo motiti pouka, se nedostojno vesti do učiteljev in drugih učencev, ali pa jih celo ustrahovati. Učitelj lahko učenca poskuša umiriti ali disciplinirati samo z besedo, zaprosi ga, naj neha z neprimernim vedenjem. Če beseda ne zaleže, ga sme napotiti iz učilnice. Prevzame ga varuh prostovoljec, gresta v ločeni prostor in nadaljujeta učno delo.

Starši, ki želijo biti nad ravnateljmi in nad učitelji

„Starši so izgubili mejo. Do nas učiteljev si jemljejo absolutno svobodo, medtem ko našo zelo omejujejo. Učitelje dojemajo v podrejenem položaju, imajo občutek, da morajo biti nad njimi. Ker starši nimajo meje, do kod smejo, je tudi otroci nimajo. Starši bi radi upravljali šolo, odločali o vsem. Na primer o poslovanju, kaj in kje naj nabavljamo (učna gradiva, hrano ...), pedagoškem procesu (kaj in kako naj poučujemo) in še bi lahko naštevali,“ so izkušnje ravnateljev.

So starši in šole res talci otrok?

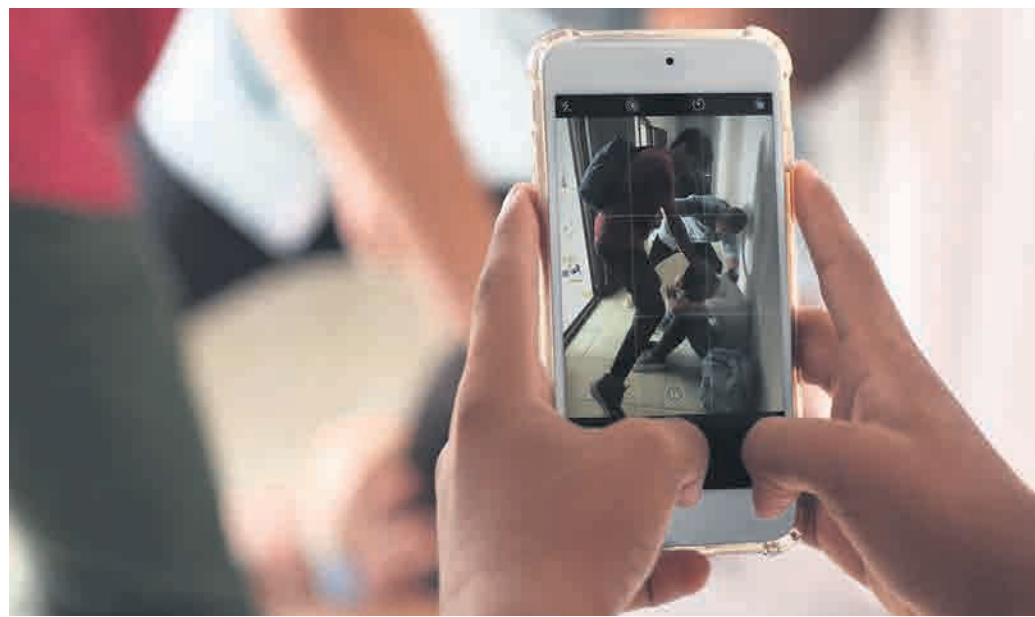
Disciplinski prijemi, ki jih ima šola na voljo zoper neprimerno vedenje otrok, so trije vzgojni ukrepi. Ko mu je izdan tretji, to pomeni izpis iz šole in prepis na drugo. Še pred tem se v obravnavo vključijo strokovnjaki iz centra za socialno delo in specialnih vzgojnih zavodov. Primeri prepisov so v Spodnjem Podravju že bili, a so redki, saj je treba najti šolo, kjer bo učenec šolanje nadaljeval. Šole se tega izogibajo, ker so učitelji mnenja, da imajo že svojih problematičnih otrok dovolj, zakaj bi vzeli še druge. Polno zasedeni so tudi vzgojni zavodi. Šole se tako vrtijo v začaranem krogu, iz katerega ne najdejo izhoda. Otroku, ki je vedenjsko problematičen, lahko pomagajo le, če

pri tem sodelujejo starši. V primeru, da starši otroku dajejo potuho in žugajo z odvetniki ter tožbami, je šola običajno nemočna. Podobno je tudi, če starši postanejo ujetniki svojih otrok, da jih ti „prerastejo“ in počnejo, kar jih je volja. Marsikatera mama na razgovoru pade v solze in prizna, da je nemočna. „Ne vem, kaj naj naredim ...“ so besede, ki jih nemalokrat od staršev slišijo ravnatelj, in to za učence na razredni stopnji (!).

Starši si ne priznajo, da delajo nekaj narobe

„Menimo, da noben otrok ni tako problematičen, da tega v šoli ne bi znali rešiti. A trčimo v problem staršev. Če sodelujemo, lahko marsikaj spremenimo. Če pa nam starši stopijo v opozicijo

Na Švedskem vedenjsko problematične otroke šolajo posebej, na ločeni lokaciji. Oblikujejo eno skupino ali razred iz celega mesta.

Tudi otroci vplivnih in premožnih staršev nemalokrat prestopijo meje družbeno dovoljenega, pri čemer Ptuj in okolica nista izjema. V teh primerih so ravnatelj še bolj kot sicer stisnjeni v kot, saj so njihovi položaji in poslovanje šole odvisni od politične volje. Ustanoviteljice šol so občine, ki imajo pri imenovanjih in zaposlovanju bistveno, čeprav nevidno vlogo.

in delajo proti nam, smo nemočni. Starši si ne priznajo, da delajo nekaj narobe, saj da je otrok doma čisto v redu, v šoli pa popolnoma drugačen. Poudariti želimo, da vzgojni postopki v šoli niso postopki na sodišču – da starši od nas zahtevajo ne vem kakšna dokazila, zapisnike, kaj je kdo rekel. Gre za vzgojno delo z mladimi. Na osnovi izobrazbe, izkušenj, usposobljenosti je nedvomno naš interes, da z otrokom ravnamo na način, ki bo zanj najboljši. V šoli na problem gledamo celostno, ker želimo otrokom pomagati.“

Velika večina otrok, med 90 in 95 odstotki, na šolah ni problematična. Tisti, s katerimi so težave, pa so lahko za učitelje in vodstvo zahteven zalogaj. Na šolah so mnenja, da bi jim pri reševanju vedenjskih odklonov otrok moralo tesneje stati ob strani ministrstvo. Ker vzgoja in vedenje nista pravo, gre za nepisana pravila norm, ki bi v družbi morala veljati. Vedenje ne moremo diktirati s pravilniki in zakoni. Oprijemljivega orodja, s katerimi bi lahko učinkovito sankcionirali neprimerno vedenje, šole nimajo, so poudarili ravnatelj.

Ravnatelj pod pritiskom tudi zaradi anonimk

Kot pritisk na šolah občutijo tudi medijsko poročanje na osnovi anonimnih pisem ali anonimne prijave

na določene institucije. Prepričani so, da to ni pravi način reševanja vzgojnih težav, saj se šole s tem ožigosa, madeža se ne da več oprati, četudi strokovni nadzor poroča, da je šola izvedla vse po črki zakona in normativih.

Zakaj šolniki o težavah, s katerimi se srečujejo, ne govorijo bolj naglas? Zakaj se jih pometa pod preprogo, o njih molči in morebiti celo prikriva? Povedali so, da nimajo niti prave zaslombe pri ministristvu, po drugi strani jih daje strah

Otroci kadijo, popivajo, preprodajajo ...

Tudi v Spodnjem Podravju so primeri, da so otroke v šoli zalotili pri kajenju. Pa je učenec povedal, da to ni nič takšnega, enako je potrdila še njegova mama. Elektronske cigarete si upajo kaditi celo v učilnicah, imajo jih v torbah. Na eni od šol je učenec v šoli zbiral naročila za drago energijsko pijačo. Odgovor mame je bil, kaj pa je to takega, če se otrok ukvarja s poslom. „Do sem smo prišli ...“ je poudarila ena od ravnateljic z dolgoletnim stažem v pedagoških vrstah.

Eden od ravnateljev je staršem na skupnem roditeljskem sestanku ob začetku šolskega leta povedal, da bo tisti starš, ki bo prišel v šolo z odvetnikom, vsem drugim dal jasen signal, da je zavozil vzgojo svojega otroka.

Komentatorji na spletu hajdinskega učitelja večinoma vzeli v bran

V Spodnjem Podravju in Sloveniji je nedavno odmeval primer hajdinske šole, ko je učitelj otroke na ekskurziji zaradi neprimernega vedenja in posedovanja za otroke neprimernih pijač in izdelkov sankcioniral oziroma pregledal. Kaj se je res dogajalo, bo pokazal nadzor. Starši otrok so se na javnost obrnili z anonimko, ki so jo povzeli številni mediji. Vendar pa so ljudje v komentarjih pod članki na spletu večinoma zagovarjali učitelja, da je ravnal prav, saj da je danes obnašanje nekaterih otrok res nemogoče.

pred medijskim linčem. „Anonimke so orožje staršev zoper učitelje in šole. Ko se enkrat nekaj objavi, se imena več ne da oprati; četudi bomo čez pol leta dokazali, da nič iz anonimke ne drži, bo madež ostal. Ko bo inšpektorat ugotovil, da na šoli nekaj ne delamo prav, prevzemamo odgovornost in sankcije, tudi glede javne objave v tem primeru nimamo pomisleka. Če so navedbe v anonimkah izmišljene in plasirane izključno z namenom škoditi, pa naj odgovarja tisti, ki jih je napisal. Naj prijavitelji za navedbami in opozorili, ki jih navajajo, stojijo s svojimi imeni in priimki, ne pa da se skrivajo. Če se izkaže, da je vsebina anonimke lažna, imamo šole, ki smo obravnavane, pravico vedeti, kdo za temi navedbami stoji.“

Vzgoja se začne doma

Mar res lahko učenci svoje frustracije izživljajo nad učitelji in vrstniki v šolah? Upajo in drznejši vedno več, besedno in fizično. Zakaj nimajo meje? „Ker jim starši to dovolijo. Zgodba se začne doma. Na govorilnih urah nemalokrat prideš do spoznanja, da je otrok šef družine in sta starša v podrejenem položaju, kimata vsemu, kar otroku pade na pamet. Če bosta otroku vse ugodila, imamo na šoli zvezane roke. Kaj lahko mi naredimo? Nič. Vedno več je razvezanih in dopolnjenih družin, kjer se otrok giblje na polju dvojne vzgoje, sam pa si na sredini kreira še svojo, tretjo. Vzgoja se začne doma in dokler starši otrok ne bodo vzgajali, bomo imele šole probleme. K nam se problemi prenesejo in mi bi jih morali reševati. Starši bi bili najbolj srečni, da bi ob dveh v šoli prevzeli otroka, ki bo „popravljen“. Žal je v večini tako, da šola napak staršev ne more popravljati,“ so izpostavili ravnatelj, s katerimi smo govorili. Dodali so, da je vedno več razvezanih družin, iz česar izhajajo stiske otrok, tudi duševne. A so po drugi strani starši samohranilci, tako matere kot očetje, katerih otroci so lepo vzgojeni in celo lahko marsikomu za vzgled. Tip družine pri tem, kako vzgojeni bodo otroci, ni odločilen. „V marsikateri družini, ki navzven izgleda zelo urejena, je lahko marsikaj zelo narobe,“ so še povedali sogovorniki.

Mojca Zemljarič

Podravje • V vrtcih in osnovnih ter srednjih šolah povprečno že skoraj deset odstotkov otrok priseljencev

Za dodatne ure slovenščine že več kot dva milijona evrov letno

V slovenskih vrtcih, osnovnih in srednjih šolah se povečuje število otrok s tujim državljanstvom. Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje šolam, ki imajo vključene učence priseljence, v prvem letu šolanja učenca nudi dodatne ure slovenščine. Za njihovo izvajanje v osnovnih šolah so v letu 2020 porabili okoli milijon evrov, letos pa je ta znesek že enkrat višji in znaša več kot dva milijona evrov.

V slovenske vrtce je bilo v sredini septembra letos vključenih 7.333 otrok s tujim državljanstvom, kar je devet odstotkov vseh otrok. Podobno razmerje velja tudi za osnovne šole, in sicer je v letošnjem šolskem letu učencev priseljencev 17.085 oz. devet odstotkov vseh osnovnošolcev. V srednje šole pa je bilo v lanskem šolskem letu vključenih 5.371 dijakov s tujim državljanstvom ali stalnim prebivališčem izven Slovenije, kar je sedem odstotkov od 77.761 vseh vpisanih. Na šolskem ministrstvu izpostavljajo, da je od teh samo 650 oz. 0,8 odstotka takih, katerih materni jezik ni slovenski ali niso končali osnovnošolskega izobraževanja v Sloveniji. Gre za posameznike, ki so se prvič vključili v srednješolsko izobraževanje, torej so priseljenci v najožjem pomenu besede. V tem istem šolskem letu so v srednjih šolah izvedli 9.630 ur intenzivnega tečaja slovenščine in 5.000 dodatnih ur slovenščine po izvedbi tečaja.

V ptujskih srednjih šolah je okoli 100 dijakov priseljencev.

Šole so upravičene do dodatnih ur slovenščine

V prvem letu šolanja so priseljenci učenci upravičeni do dodatnih ur slovenskega jezika, kar se pri nas zagotavlja že od konca devetdesetih let. V osnovnih šolah je bilo v šolskem letu 2022/23 v prvo leto šolanja vključenih 1.805 učencev priseljencev, za ure slovenščine je bilo namenjenih 30.148 ur in 51 dodatnih učiteljev slovenščine. Delež delovnih mest se je od leta 2020 neprestano povečeval zaradi vse večjega vpisa priseljencev. »V letu 2020 je bilo sistemiziranih 18 delovnih mest za poučevanje začetnega pouka, v letu 2023 pa smo prišli že na 51 delovnih mest. Poleg tega so za šole, kjer je vključenih na letni ravni več kot devet učencev, financirane še dodatne ure slovenščine, ki so opravljene v okviru drugega dela učitelja in so dodatno plačane,« so pojasnili na ministrstvu. Pri razporejanju do-

Šolniki opozarjajo na premajhno število ur slovenskega jezika

V šolskem letu 2021/2022 so dodatne ure slovenščine dodelili 2.800 učencem priseljencem v osnovnih ter 527 dijakom priseljencem v srednjih šolah. Šolsko ministrstvo je v zadnjem času prejelo kar nekaj pobud glede prenizkega števila ur slovenskega jezika za učence priseljence. Z nekaterimi šolami se zato že dogovarjajo za dodatne ure, predvsem za govorce neslovenskih jezikov.

datnih ur slovenščine skozi šolsko leto so šole avtonomne in jih same razporejajo glede na svoje razpoložljive strokovne kapacitete ter urnike.

Na Strojni šoli ŠC Ptuj je v letošnjem šolskem letu okoli 30 dijakov priseljencev. Njihovo znanje slovenskega jezika je zelo različno. Po besedah ravnateljice Anje Jesenek Grašič praviloma nimajo večjih težav s sporazumevanjem. So pa precejšnje težave pri tistih, ki ne

razumejo slovensko, še posebej v primerih, če na šoli ni prevajalca, ki bi jim lahko pomagal. V tem šolskem letu enega izmed njihovih programov obiskuje dijak, ki govori samo turško in se ne more prav z nikomer sporazumevati. Dijaki s statusom tujsca se lahko vpišejo tudi med šolskim letom, šola pa jim je dolžna zagotoviti tečaj slovenščine. Pri usvajanju jezika so jim v pomoč tako sošolci kot učitelji, pa tudi spletna orodja za prevajanje.

Srednje šole morajo za tujsce organizirati tečaje slovenskega jezika, ki pa jih vsi ne obiskujejo, saj niso obvezni.

Dijaki izostajajo od pouka, šolanja ne zaključijo ...

Na šoli za ekonomijo, turizem in kmetijstvo (ŠETK) ŠC Ptuj je največ dijakov priseljencev v programih srednjega in nižjega poklicnega izobraževanja. Večinoma prihajajo iz držav bivše Jugoslavije in Albanije, največjo oviro in izziv predstavlja nerazumevanje slovenskega jezika, nemalokrat pa tudi kulturne razlike. »K nam prihajajo tudi dijaki, ki ne vedo slovenskega jezika, kar vpliva na izvajanje pedagoškega procesa, saj se morajo učitelji takšni situaciji prilagajati. Za te dijake organiziramo tečaj, ki pa ga velikokrat ne obiskujejo, saj ni obvezen. Velikokrat pa ni otežena komunikacija samo z dijaki, ampak tudi s starši. Je pa delo z dijaki, ki ne razumejo ali slabo razumejo naš jezik, izredno težko,« je poudarila Darja Harb, ravnateljica ŠETK, in dodala, da velika večina staršev ne prihaja v šolo, tudi na njihova vabila se ne odzivajo. Ti dijaki v večji meri tudi izostajajo od pouka, vendar ne vsi. »Imamo pa kar nekaj dijakov, ki so že več let na naši šoli, obiskujejo različne programe, veliko izostajajo, na koncu pa šole ne zaključijo.«

Na Elektro in računalniški šoli prvo leto tujih dijakov ne ocenjujejo

V prvi letnik programa elektrika Elektro in računalniške šole ŠC Ptuj so v tem šolskem letu vpisani trije tuji dijaki, ki ne znajo slovenskega jezika. To je za šolo po besedah ravnateljice Rajke Fajta poseben izziv, saj dijaki, vsaj nekaj mesecev, nemo spremljajo pouk in se ne morejo aktivno vključiti v šolsko delo. »V tem šolskem letu

Državno sofinanciranje ur slovenščine v osnovnih šolah

Leto	Višina sredstev (v evrih)
2020	1.166.662
2021	1.033.713
2022	2.128.622
2023	2.168.696

Vir: MVI

Državno sofinanciranje ur slovenščine v srednjih šolah

Leto	Višina sredstev (v evrih)
2020	175.472
2021	141.313
2022	178.996
2023	193.979

Vir: MVI

so dijaki prisotni pri pouku vseh predmetov in opazujejo šolsko delo. Učitelji so nanje še posebej pozorni pri delu s stroji in drugimi napravami, saj bi se lahko zaradi nepoznavanja varstva pri delu poškodovali,« je pojasnil Fajt. Zaradi neznanja jezika jih pri večini predmetov ne ocenjujejo, razen če je proces učenja tako hiter, da so lahko dijaki ob koncu šolskega leta ocenjeni kot njihovi sošolci. Obiskujejo tudi intenzivni tečaj slovenščine za tujsce in se poskušajo kar najbolje prilagoditi novim razmeram. Na šoli je trenutno 21 tujih dijakov, ki praviloma ne izostajajo od pouka. V nekaj letih jim uspe usvojiti jezik do te mere, da lahko uspešno zaključijo srednješolsko izobraževanje. »Kljub našim prizadevanjem se nekateri dijaki slabše integrirajo, kar se kaže v resnejših težavah pri sporazumevanju tudi po več letih bivanja v Sloveniji,« je še dodal Fajt.

Estera Korošec

Slovenija • Moka in pšenica iz Ukrajine

Brez carine še do junija 2024

Po podatkih statističnega urada je uvoz pšenične moke ali mešanice žit na podlagi pšenice v prvih sedmih mesecih letos znašal 1.136 ton, v celotnem lanskem letu pa 22 ton. Povprečna cena moke iz Ukrajine je bila 30 centov za kilogram, letos 34 centov, a je kljub podražitvi še vedno 16 centov cenejša od povprečne cene vse uvožene moke.

»Sklepamo lahko, da je bila cena eden od bistvenih dejavnikov, na podlagi katerih so se uvozniki odločali za uvoz moke iz Ukrajine. Povečanemu uvozu je tako botrovala povečana ponudba in nizka cena ukrajinske pšenične moke,« menijo na kmetijskem ministrstvu. A ukrajinske moke je na našem trgu lahko še več, kajti pšenična moka, ki prihaja na slovenski trg iz držav članic EU, lahko izvira tudi iz Ukrajine, vendar statistični urad tega uvoza ne beleži kot uvoz iz Ukrajine. O vplivu poceni uvoza pa na kmetijskem ministrstvu pravijo, da je uvoz ukrajinske moke v prvih sedmih mesecih letos predstavljal manj kot 6 % celotnega uvoza pšenične moke. »Ob tem je treba poudariti, da na slovenski trg negativno vpliva že uvoz manjših količin določenega kmetijskega proizvoda, ki se prodaja po pretirano nizkih cenah.«

Foto: Pixabay

Ukrajinska pšenica postala zanimiva šele lani ...

Lani so uvozniki uvozili prve kilograme pšenice in moke iz Ukrajine, pred tem niti kilograma. Razlog je seveda povsem političen. Svet Evropske unije je namreč sprejel uredbo, ki je omogočila brezcarinski uvoz žita in drugih kmetijskih proizvodov. Letos je bila uredba podaljšana še za eno leto, torej do junija 2024. S tem je EU želela izkazati politično in gospodarsko podporo Ukrajini, slovenski mlinarji in kmetje pa se soočajo s cenovnimi pritiski.

Slednji opozarjajo tudi na dvojna merila glede rabe škropiv in gnojil, ki veljajo za evropske in ukrajinske kmete. Na kmetijskem ministrstvu so zagotovili, da je uprava za varno hrano zaradi spremenjenih razmer na trgu s pšenično moko vzpostavila dodaten nadzor. »Na različne varnostne parametre (težke kovine, ostanki pesticidov, mikotoksini, alkaloidi, GSO, radioaktivnost) in kakovosti je bilo v letu 2023 odvzetih 19 vzorcev. Vsi vzorci so bili ocenjeni kot skladni in varni. Uprava za varno hrano s strani slovenske mlinsko-predelovalne industrije prijavi glede neustrezne kakovosti moke ni prejela.«

MV

Ptuj • Priložnost za študente

Občinske štipendije

Mestna občina Ptuj tudi v tem študijskem letu namenja sredstva za štipendiranje najboljših študentov. Višina štipendije je od 80 do sto evrov, odvisno od študijskega uspeha.

Foto: CG

Občina bo štipendirala 20 študentov.

Na javni razpis za dodelitev štipendije v študijskem letu 2023/2024 se do 10. novembra lahko prijavijo študentje prve bolonjske stopnje od drugega letnika naprej in druge bolonjske stopnje od prvega letnika dalje. Pogoj (med drugim) je, da imajo povprečno študijsko oceno vsaj 8. Občina sofinancira tudi diplomski, magistrski in doktorski študij ali delo. Pogoj je redno šolanje, da štipendisti niso v delovnem razmerju, imajo državljanstvo in stalno bivanje v MO Ptuj. Višino štipendije določi strokovna komisija, odvisna pa je od študijskega uspeha v zadnjem letniku.

Občina bo štipendije razdelila 20 študentom z najvišjimi povprečnimi ocenami, višina štipendije pa bo od 80 do 100 evrov. Maksimalni znesek lahko prejmejo tisti, ki imajo povprečno oceno višjo od 8,91.

Razpis je odprt od konca septembra do 10. novembra, o izidu pa bodo prijavitelje obvestili v 30 dneh po odpiranju vlog.

Dženana Kmetec

Majšperk • Telekomunikacijski operaterji z lagodnim življenjem za 50 evrov mesečno

Občine se na vse kriplje trudijo za optične kable

Svetnika Roka Kacijana je zanimalo, ali je občina vzrok za zastoj gradnje optičnega omrežja, kjer omrežje gradi slovenski telekomunikacijski operater. Odgovor je ne, je zagotovil direktor občinske uprave Matic Šinkovec. Kot je pojasnil, je predstavnik telekomunikacijskega podjetja osebno vozil po terenu in jim kazal, kje bo občina izvajala investicije, in jih vabil, da se priključijo. »Sedaj pa dajejo nenavadne izjave na terenu,« je dejal.

Svetnik Zlatko Žnidar pa je dodal: »Dokler se nisem začel ukvarjati z optiko, nisem vedel, kaj je to laž. Očitno jim 40 oz. 50 evrov, kolikor dobijo od gospodinjstev mesečno, omogoča lagodno življenje.«

Na območju Stoperc, Kupčinje-ga Vrha, Narapelj, sedaj že z Brega proti Majšperku optično omrežje gradi podjetje Rune, delno iz sredstev, ki so jih pridobili preko razpisov kmetijskega ministrstva, delno iz zasebnih evropskih skladov. »Uspelo se nam je dogovoriti za tedenske koordinacije in skušamo doseči vključitev čim več občanov v okviru znanih pogojev,« je povedal župan Sašo Kodrič. Na drugi strani občine optično omrežje gradi državni Telekom. Slednji naj še do nedavnega ne bi imel interesa graditi, odkar je na območju Majšperka prisotno tudi podjetje Rune, pa je slišati, da se je zanimanje povrnilo, enako se govori tudi v Makolah.

Telekom načrtov za leto 2024 ne razkriva

Na vprašanje, kaj se je spremeni, da je Telekom začel polagati optična vlakna tudi v Majšperku in Makolah, so iz telekomunikacijske družbe odgovorili, da nadgradnjo omrežja za vsako posamezno območje načrtujejo skladno z razpoložljivimi sredstvi in ekonomsko

Foto: Crtomir Goznic

V Majšperku se po terenu širijo govorice, da naj bi bila za zastoj gradnje optičnega omrežja odgovorna občina zaradi dolgotrajnosti izdajanja soglasij za preboje cest. Na občini so te informacije označili za neresnične.

upravičenostjo ter povpraševanjem po njihovih storitvah. Poudarili so, da v zadnjih letih intenzivno vlagajo v nadgradnjo in razvoj optičnega omrežja, tako da priklop na optično omrežje omogočajo že več kot 450.000 gospodinjstvom, kar pomeni več kot polovici slovenskih gospodinjstev. »Zgolj v lanskem letu smo priklop na optično omrežje omogočili 30.909 gospodinjstvom. V letu 2022 smo v Telekomu Slovenije za investicije skupno namenili 114 milijonov evrov, od česar smo skoraj polovico sredstev

namenili za razvoj in nadgradnjo omrežja.« Zagotovili so še, da pri posodobitvah kabelskega omrežja v največji možni meri sodelujejo z občinami in drugimi investitorji, na primer ob rekonstrukciji ali izgradnji vodovodov, kanalizacije, elektroodvodov, obnovah cest in podobno. »S sinergijo sočasnih gradenj skrbimo za optimizacijo stroškov, hkrati pa tudi, da je zagotovljen le enkratni poseg v zemljišča. Na ta način trenutno poteka gradnja optičnega omrežja tudi v več občinah na vašem območju, in sicer v občini

Majšperk za naselje Ptujška Gora, v občini Makole za naselje Pečke, v letu 2022 smo v tej občini zgradili optično omrežje v naseljih Stopno in Strug, ter v občini Videm za naselje Lancova vas.« Načrtov glede gradnje optičnega omrežja v letu 2024 še ne razkrivajo, krajane pa o načrtovanih gradnjah seznanjajo preko prodajnikov na terenu, ko je optično omrežje zgrajeno do faze, ki te aktivnosti omogoča, ter v sodelovanju z lokalnimi skupnostmi, so še dejali.

Moja Vtič

Podravje • Regionalna razvojna agencija ustanavlja konzorcij

Želijo do kupcev na črni celini in v Latinski Ameriki

V okviru Regijske razvojne agencije (RRA) Podravje deluje sektor za podjetništvo, ki ga vodi Vladimir Rudl. Agencija štajerskim gospodarstvenikom med drugim pomaga z iskanjem trgov in partnerstev ter možnostmi investiranja doma in na tujem.

Ena od aktivnosti RRA je usmerjena na trge Afrike in Južne Amerike. Po mnenju Rudla so to tržišča, za katera slovenska podjetja izkazujejo vse večji interes. Priložnost na afriškem in južnoameriškem trgu vidijo predvsem v prodaji kmetijskih strojev in opreme. »Gre za iniciativo več deležnikov: RRA Podravje, Pomurskega sejma in Primorske gospodarske zbornice, ki ima na tem področju že izkušnje. Gre za velike trge z ogromnim prodajnim potencialom. Na teh trgih ne računamo na odstotke, ampak na promile, če bi nam le uspelo kje priti zraven. Ker so tržišča ogromna, bi že promili pomenili pomembne posle. Pripravljamo konzorcijsko pogodbo, za katero računam, da jo pripravimo in podpišemo še letos. Vloga konzorcija bi bila strokovna pomoč podjetjem. To pomeni povezovanje, vodenje, usklajevanje in strokovna pomoč proizvajalcem kmetijske mehanizacije pri pripravi ponudb za javne razpise v afriških in južnoameriških državah. Pomagali bi pri usklajevanju cen in količin, z lobiranjem in povezovanjem z distributerji, uvozniki, kupci ... Konzorcij bi bil dejansko v vlogi pogajalca, svetovali bi pri oblikovanju primerne ponudbe,« je dejal Rudl.

Foto: MZ

Vodja sektorja za gospodarstvo RRA Podravje Vladimir Rudl je napovedal ustanovitev konzorcija, ki bi slovenskim proizvajalcem kmetijske mehanizacije pomagal iskati možnosti prodaje na afriškem in južnoameriškem tržišču.

Po njegovih besedah si ne bi zapirali vrat izključno s ponudbo kmetijske mehanizacije in opreme, to bi bil segment ponudbe, s katero bi začeli iskati možnosti prodaje. »S proizvodnjo kmetijskih strojev je Slovenija močna, tudi interes podjetij za prodajo na trgih

Afrike in Južne Amerike je pozitiven. Mi bi torej pomagali s kontakti, pri pogajanjih, z informacijami o lastnostih trgov. Podjetja bi za skupni nastop plačala minimalno kotizacijo, naš cilj pa je, da jim pomagamo odpirati vrata na tržišče. Idejo smo predstavili na letošnji

Agri, do naslednjega sejma bi že želeli imeti kakšen rezultat. Naš namen ni samo zaganjati konzorcija, temveč konkretno tudi predstaviti podjetja, ki bodo z našo pomočjo prišla do uporabnih poslovnih kontaktov.«

MZ

Slovenija, Podravje • Za lažji nadzor in preprečitev manipulacij s poreklom mesa

Poreklo Slovenija odslej tudi na računu

Z novembrom bo tudi na računih označeno, da je potrošnik kupil slovensko meso, torej meso domačih rejcev. Zakaj je uvedba te oznake na računih pomembna? »V Sloveniji imamo popoln nadzor nad tem, kaj je v hlevih, saj je vsaka žival evidentirana – ima svoj potni list. Znano je, kaj se z njo zgodi, ko jo kmet proda; ali gre v prodajo v tujino, za drugo ... Ko pa meso pride do trgovca, se sledljivost izgubi. Te podatke je treba prepeljati še do trgovine in kupca,« odgovarjajo na Zadržni zvezi Slovenije.

Zadržna zveza, predstavniški kmetov, Kmetijsko-gozdarska zbornica Slovenije, gospodarska in seveda trgovinska zbornica so na pragu jeseni dosegle dogovor glede pravilnika in označevanja mesa, kar bo omogočalo ugotavljanje skladnosti količin v realnem času. Slednje naj bi bilo še posebej pomembno za pristojne inšpektorje, saj naj bi informacijski sistem omogočal zaznavo odstopanja glede vstopnih in prodanih količin. »Vse količine, ki pridejo do trgovine in jih trgovci prevzamejo, so zavedene. Ko je meso v vitrini, je še vedno označeno, do maloprodajnega računa pa se sledljivost izgubi. Cilj je torej, da se meso zabeleži na vhodu v trgovino in na izhodu, torej na računih, ter da se oboje ujema,« je pojasnila Alenka Marjetič Žnider iz Zadržne zveze Slovenije.

Poudarila je, da se z dogovorom in spremljanjem masnega toka ustvarja zaupanje pri potrošnikih. »Pomembno je, da kupec ve, kaj kupuje. Če kupec želi lokalno slovensko meso, naj bo zagotovljeno, da ga brez mahinacij tudi dobi. Sledljivost je pomembna tudi za kmeta, saj z nadzorom količin in preprečevanjem potvorb spodbujamo, da se dobiček s konca verige prenese na začetek – do kmeta,« so dejali v Zadržni zvezi, kjer še pričakujejo, da bo zaradi pozitivnega pritiska na celotno verigo prišlo do normaliziranja cen.

Foto: P. Lavre

ranja cen. »Pri povprečnih odkupnih cenah smo na repu v Evropi; ta čas sicer ne, ampak v zadnjem desetletju so slovenski kmetje dobili nekaj sto milijonov evrov manj, kot bi dobili, če bi prodajali po povprečnih evropskih cenah.«

Toda kot odgovarjajo v Mercatorju, so povprečni kupci pripravljeni plačati le 7–10 % več (in ne več) za blago slovenskega izvora. V Jagru pa opažajo, da kupna moč pada in da si vsi potrošniki ne morejo privoščiti blaga izključno slovenskega iz-

vora, prav tako nekaterih vrst mesa v Sloveniji pridelamo bistveno premalo (svinjina, puranje meso ...). »Posledično je potrošnik občutljiv na ceno in bo verjetno še pogostejše posegal po blagu z neslovenskim poreklom.«

Šele čez dve leti do popolnega nadzora porekla mesa

Deležniki v prehranski verigi so se dogovorili, da bodo v prihodnje

na računu štiri oznake: poreklo Slovenija ali 4SI, rejeno Slovenija ali 3SI, EU in ne-EU. 4SI pomeni, da je bila žival rojena, rejena, zaklana in razkosana v Sloveniji; 3SI pomeni, da je bila žival v Sloveniji rejena, zaklana in razsekana, rojena pa drugod. S 1. novembrom se bo določba začela izvajati za poreklo Slovenija ali 4SI, za ostale tri oznake pa po potrditvi predloga pravilnika pri Evropski komisiji, predvidoma 31. oktobra 2025.

Iz slovenskega trgovca Jager so

S sklenitvijo dogovora o sledljivosti mesa je vladna stran izpolnila stavkovno zahtevo kmetov, ki se nanaša na masne bilance. »Zahteva bo v celoti izpolnjena leta 2025, ko bodo na računu tudi podatki o mesu, ki ni slovenskega porekla, izjemnega pomena pa je tudi vzpostavitev informacijskega sistema, ki bo v vsakem trenutku omogočal spremljanje količin mesa. Z namenom vzpostavitve informacijskega sistema se je oblikovala tudi medresorska delovna skupina, prvi sestanek se predvideva v novembru,« je dejal predsednik sindikata kmetov Anton Medved.

Foto: S. Švigelj

odgovorili, da so že zdaj na računu za meso, vključeno v shemo izbrane kakovosti, to tudi označili. O ponudbi mesa pa so dejali: »V naši ponudbi je več kot 90 % perutninskega mesa slovenskega izvora, govedino imamo izključno slovenskega porekla. Pri svinjini je odvisno od kosov; ker je proizvodnje v Sloveniji premalo, pri svinjini prevladuje EU-poreklo.«

V Sparu so dejali, da so se lani priključili projektu 'Neposredno od pridelovalca' in so na prodajnem mestu kupcem ponudili QR-kodo, ki vsak kos mesa poveže s slovenskim rejcem. »Po novem pravilniku pa bo treba vse te informacije prikazati tudi na samem računu.« O ponudbi mesa pa so dejali, da tako v redni kot akcijski ponudbi nudijo slovensko goveje, piščančje, puranje in jagnječje meso. »Pri naštetih kategorijah smo v Sloveniji samozavestni. Pri prašičjem in telečjem

mesu pa v Sloveniji nismo, zato moramo ob akcijskih aktivnostih povpraševati po mesu tujega izvora.« V Mercatorju pa so dejali, da je zadnji dogovor v verigi, s katerim bo za zdaj obvezno označevanje zgolj slovenskega mesa, rešitev za ohranitev mesnic v trgovinah. »Če do spremembe pravilnika ne bi prišlo, bi bili trgovci, ki imamo v svojih enotah mesnice, prisiljeni nabavljati pakirano meso iz tujine. Poudarjamo, da je v Mercatorjevih mesnicah že zdaj daleč največji delež prodanega govejega in perutninskega mesa s poreklom Slovenija (približuje se 100 %). Seveda pa poznate stanje na področju pridelave svinjskega mesa.« V Mercatorju so prepričani, da bi lahko ponudili še več svinjskega mesa, če bi bilo dovolj svinjskega mesa slovenskega porekla po ceni, ki bi bila vsaj blizu konkurenčnim cenam.

Moja Vtič

Podravje • Domači peki prisegajo na lokalno moko

Kljub poceni ukrajinski moki cene kruha v trgovinah rastejo

Odkupne cene krušne pšenice so v primerjavi z lanskim rekordnim letom padle tudi za dobrih 40 %, medtem pa so se stroški pridelave po izračunih Kmetijskega inštituta Slovenije še povišali in so znašali 289 evrov po toni, kar pomeni, da so kmetje pridelali tudi po 400 evrov izgube na hektar. Kmetje tolčejo izgubo, mlinarji pa se soočajo s poplavo še cenejše moke iz Ukrajine, katere uvoz je zgolj v prvih sedmih mesecih za 52-krat presegel letošnji lanski uvoz!

Foto: pexels

V domačih pekarnah kruh občutno cenejši

Pekarna Blanka iz Cirkulan prodaja domači kruh, pretežno iz krušne peči. Kot pravijo, se upad kupne moči pozna, še bolj pa na strukturo prodaje vplivajo trendi. Še pred 20 leti so naši kupci večinoma povpraševali po trikilogramskih hlebcih, danes se najbolj prodaja 900-gramski Blankin rženi mešani kruh. Redna cena slednjega je 2,3 evra.

Kmečka pekarna Metličar iz Cirkovc svoj 900-gramski domači mešani kruh prodaja po 2,8 evra.

Po podatkih statističnega urada so podjetja letos iz največje žitnice Evrope uvozila 1.135 ton pšenične moke po povprečni ceni 33 centov za kilogram. Slovenski mlinarji opozarjajo, da težko konkurirajo prilivu poceni moke iz Ukrajine, ki naj bi bila še vprašljive kakovosti.

Cenejša moka iz tujine na eni in nižje odkupne cene domačih žit na drugi strani bi morale rezultirati v nižjih cenah krušnih izdelkov. A takšno sklepanje po zdravi kmečki pameti ne obvelja. Po primerjalniku

Foto: primerjaj-cene.si

cen se je povprečna cena kruha zvišala za 1,4 %, pri konkretnih primerih pa je podražitev še mnogo večja. Tako se je kilogram polbelega hlebca Jelenov kruh, podjetja Žito, v Sparu od januarja do konca oktobra podražil za 40 % ali za 1,31 evra, v Tušu za 52 centov, v Mercatorju

pa za 62 centov ali 16 %.

V zbornici kmetijskih in živilskih podjetij podražitev, ki jih odseva primerjalnik kmetijskega ministva, podrobneje ne komentirajo, pravijo pa, da je oblikovanje cen stvar vsakega posameznega proizvajalca. »Cene v živilstvu se obli-

kujejo z zamikom in vključujejo tako stroške vhodnih surovin, energentov, delovne sile, transporta in embalaže, ki pa so skoraj v vseh kategorijah v porastu.« V napovedih cen ob koncu leta so zadržani, saj da negotove razmere na globalnih trgih in vse bolj ekstremni vremenski pojavi onemogočajo zanesljivejša napovedovanja. »Zagotovo razmere niso spodbudne, zlasti ne v smeri padanja cen.«

Dilemo, ali je kruh spečen iz ukrajinske, avstrijske ali slovenske moke, pa naj bi odpravila shema izbrane kakovosti za sektor žit, kjer naj bi stoodstotno slovensko poreklo dokazoval certifikat ter seveda označba izdelka izbrana kakovost Slovenija.

Moja Vtič

Uvoz pšenične moke po letih iz izbranih držav

	2020	2021	2022	2023 januar-julij*	
	Neto masa (t)	Neto masa (t)	Neto masa (t)	Neto masa (t)	EUR
Avstrija	8.377	10.625	12.280	7.523	4.008.185
Nemčija	380	454	751	408	350.878
Hrvaška	6.434	5.292	5.108	4.036	2.008.943
Madžarska	525	666	1.410	431	195.831
Italija	803	1.116	1.777	3.819	2.046.013
Ukrajina	0	0	22	1.136	385.611

*(začasni podatki)

Vir: SURS

Hajdina • Gasilska zbirka v Slovenji vasi

Živ spomin na preteklost

Gasilci v Slovenji vasi so uredili zbirko starega orodja za gašenje, oblek, priznanj, zahval, med drugim so v njej tudi stara črpalka in sirene. Zbirko so poimenovali »Ne pozabimo preteklosti«.

Foto: MZ

Dragica Vegelj prizadevno vodi PGD Slovenja vas. Zadnji uspešno izveden društveni projekt je ureditev gasilske zbirke v mansardi gasilskega doma.

Zbirka bo stalna, postavili so jo v mansardi gasilskega doma, ogled je možen po predhodnem dogovoru. »Domačini nas lahko tudi pokličejo, če bodo imeli doma obisk in bi gostom želeli pokazati zgodovino gasilstva v vasi. Zbirko jim bomo z veseljem razkazali in opisali. Nadejamo se turističnega obiska, povezali se bomo s TD Mitra Hajdina. Z ureditvijo zbirke smo ohranili vse deponirane predmete, ki so samevali na podstrešju gasilskega doma, pričajo pa o preteklosti delovanja društva in ljudi v vasi,« je povedala predsednica PGD Slovenja vas Dragica Vegelj in se vsem, ki so sodelovali pri oblikovanju zbirke, tudi podjetnikom, ki so delo opravili prostovoljno, iskreno zahvalila.

Idejo o zbirki so v društvu oblikovali pred petimi leti, lani so jo začeli uresničevati, letos jeseni je bila zbirka postavljena na ogled. Projekt je finančno podprla občina Hajdina, člani so se vključili s prostovoljnimi delom. Sodelovalo jih je 28, opravili so nekaj čez 1.000 ur prostovoljnega dela. Predsednica Dragica Vegelj se je posebej zahvalila članoma Francu Klemnu in Antonu Petru Bezjaku. Da je delo steklo in bil cilj uresničen, so zaslužni člani gradbenega odbora Franc Metličar, Milan Forstnarič, Ignac Skaza, Henrik Šlamberger in Maksimiljan Zupanič. Sodeloval je tudi Janko Vegelj. Stroški ureditve zbirke so znašali približno 10.000 evrov. Kupili so le material in pohištvo, medtem ko so vse delo opravili člani sami.

Med gosti na svečani otvoritvi zbirke so bili župan Stanislav Glažar, poveljnik GZ Slovenije Zvonko Glažar ter predstavnik OGD in občinskega poveljstva. Župan je vodstvu in članom PGD Slovenja vas čestital za ureditev zbirke ter poudaril, da je na delo gasilcev v občini izjemno ponosen. »Gasilstvo je za občino Hajdina paradna disciplina,« je dejal ter izrazil željo, da si bo zbirko ogledalo kar se da veliko obiskovalcev; postane lahko del turistične ponudbe v občini. Po županovih besedah sta spoštovanje zgodovine in ohranjanje dediščine pomembna družbena segmenta. »Zahvala prostovoljcem in predsednici, zbirka pa naj dobro služi namenu,« se je glasila njegova popotnica ob predaji nove pridobitve v Slovenji vasi. Otvoritveno vrstico na vhodu sta prerezala predsednica PGD Dragica Vegelj in župan Stanislav Glažar, blagoslov pa je opravil hajdinski župnik Marijan Fescl.

MZ

Podlehnik • Srečanje zakoncev jubilarov

V dobrem in slabem

Na zadnjo oktobrsko nedeljo je bilo v župnijski cerkvi Sv. Trojice na Gorci že tradicionalno srečanje jubilarov, na katerem se je zbralo 23 parov.

Foto: SZ

Dva para, Anton in Marija Junger ter Franc in Tinka Merc, sta praznovala zlato poroko. Jože in Veronika Žerak pa sta praznovala 65 let zakonske zveze oz. diamantno poroko.

Praznovanje so začeli s pripenjanjem šopkov, nato pa so se skupaj podali v cerkev. Sveto mašo je daroval p. Jože Petek. V nagovoru je pater izpostavil držo služenja, zvestobe in vztrajanja v dobrem in tudi v času preizkušeni. Zahvalil se jim je za njihovo skupno pot, ki je močna spodbuda za mlade, ki zbirajo pogum za odločitve za skupno zakonsko življenje. Mašo je obogatil mešani cerkveni pevski zbor, na orgle je zaigrala Marija Friedl. Po maši so se fotografirali, nato so odšli na skupno kosilo v Gostišče ob ribniku. Ob prijetni glasbi ljudskih godcev Haloških škorcev so se tudi zavrteli in zapeli.

Zdenka Golub

Starše • Ksenija Trs svojo drugo knjigo posveča potujočim knjižničarjem

Poklic potujočega knjižničarja je premalo cenjen

V Prepoljah so nedavno gostili potujočo knjižničarko Ksenijo Trs, ki je od leta 1992 zaposlena v mariborski knjižnici. Obiskovalcem je podrobneje predstavila svojo drugo knjigo Potujoči utrinki, v kateri pripoveduje o poslanstvu potujočih knjižničarjev in posebnosti dela na bibliobusu. V drugem delu knjige je avtorica zapisala resnične prigode, ki jih je doživela z bralci pri svojem delu.

Ksenija Trs svojega poklica ne bi zamenjala za noben denar na tem svetu, kljub temu da je kot mlado dekle sanjara, da bi postala poklicna vojakinja. Pa to ne v pehoti, ampak v letalstvu ali pa v podmornici. Te želje se ji sicer niso uresničile, je pa nekaj let kasneje postala knjižničarka. Že od nekdaj je bila redna obiskovalka mariborskega bibliobusa in po spletu srečnih naključij se je leta 1992 pridružila ekipi. Na poklic knjižničarke je izjemno ponosna, to je njen sanjski poklic. Za svoje predano delo na bibliobusu je prejela Čopovo priznanje. Med drugim je tudi borka za pravice potujočih knjižničarjev. »Naš poklic v družbi ni cenjen. Od leta 2008 naprej ne prejemo več ne dodatka za terensko delo in ne za težje pogoje dela. Je pa dejstvo, da smo na poti v vsakem vremenu, prilagajamo se pri prehranjevanju, svojih osnovnih higienskih in drugih osebnih potrebah. Pa ni toliko pomemben denar kot to, da nas omalovažujejo,« je poudarila Trsova, ki v svoji novi knjigi podrobneje opisuje delo potujočih knjižničarjev, njihove obremenitve in higienske izzive, tudi z iskanjem stranišča.

»Nobelova nagrada za neumnost«

Obseg dela potujočih knjižničarjev se iz leta v leto povečuje. Na leto namreč izposodijo okoli 160.000 enot, na mesečni ravni pa prejmejo med 2.000 in 3.000 naročil za knjižna gradiva. »Včasih

Foto: EK

Ksenija Trs je v Prepoljah predstavila svojo drugo knjigo Potujoči utrinki.

Ksenija Trs je po rodu s Huma pri Ormožu, vendar večino časa živi v Mariboru. V letu 2021 je izdala svoj knjižni prvenec, avtobiografijo z naslovom Kdo se boji črnega moža, v kateri je razgrnila svoje življenje, polno nasilja, iskanja poti iz njegovega začaranega labirinta, krepitve samozavesti ter odnosa do narave in ljudi. Je tudi pesnica in članica Sindikata kulture in narave Slovenije – Glosa iz mariborske knjižnice. Trenutno pripravlja že naslednjo knjigo, v mislih pa ima še več projektov.

vstanem že ob štirih zjutraj, da pridem še pred šesto uro do skladišča. Svojim bralcem namreč želim pravočasno zagotoviti gradivo, ki ga potrebujejo. Vedno znova jih prosim, naj mi naročila posredujejo vsaj nekaj dni prej, vendar nekateri tega še vedno ne upoštevajo. Vem, da sem včasih komu zaradi tega tečna,« je povedala sogovornica. Sodelavci ji večkrat v šali rečejo, da bo prav gotovo prejela »Nobelovo

nagrado za neumnost«. »Nekaterim ljudem grem precej na živce, ker jim dvigam pritisk, vendar ne morem iz svoje kože.« V drugi del knjige je avtorica uvrstila zanimive prigode oz. utrinke s svojimi bralci. V tridesetih letih dela se je Ksenija zelo povezala z obiskovalci bibliobusa in na nek način je s svojim smehom, močjo in pozitivizmom postala maskota mariborske potujoče knjižnice. Svoje bralce zna

tudi presenetiti, jih nasmejati. Vse te številne dogodivščine je Ksenija zapisala, zaradi njih je knjiga lahkotnejša, bralce pa tudi nasmeji. Ena izmed njih je na primer ta, da je deklica izgubila listek, na katerega ji je mama zapisala, katere knjige naj prinese domov. Deklica je listek izgubila in si zapomnila samo nekaj v zvezi s kurami. Ksenija ji je izročila knjigo o vzgoji kokoši. Čez nekaj tednov pa je dobila sporočilo, da je mama v resnici potrebovala nasvete glede pedikure in manikire. Podobnih humornih zgodb je precej, pričajo pa predvsem o tem, kako tesne so lahko vezi med bralci in knjižničarji. »Vsekakor sem se naučila, da moraš v knjižnici še posebej lepo ravnati z otroki, saj nikoli ne veš, kateri izmed njih bo nekoč postal župan,« še v smehu doda Trsova.

Ester Korošec

Majšperk • Že deseti koncert in poklon ljudski pesmi

Peli in igrali so po domače

Veseli prijatelji so glasbena sekcija Umetniškega društva Ustvarjalec Majšperk. Konec oktobra so pripravili že deseti koncert Pojemo in igramo po domače. »Bil bi že 12., če nas covid vmes ne bi ustavil,« je dejala Vida Novak, vodja Veselih prijateljev.

Foto: Dragomir Murko

Številni nastopajoči so si obljubili, da se prihodnje leto zopet srečajo.

Kjer je doma pesem, je tudi veselje, pravijo. Oboje se je prepletalo tudi v Majšperku, kjer so za veselje, toplino pesmi in domačnost poskrbeli zbrani ljudski pevci in godci. »Bilo je zelo lepo, ob 10. obletnici pa še bolj prijazno,« je povedala Vida Novak, ki je po odhodu moža Jožefa, ki je bil dolga leta harmonikar in hrbenica Veselih prijateljev, prevzela vajeti skupine. Na njeno povabilo so se odzvali številni; še več skupin bi se, če bi le imeli prostor in

dodaten čas, je dejala. »Skupine se rade odzovejo, nikoli nimam težav, kajti gre za resnično prijetno druženje.« Ta pripravljenost skupin, da nastopijo v Majšperku v okviru tradicionalne jesenske prireditve, ji veliko pomeni – tudi zaradi spomina na moža. »Sedaj on ne more, zato pa jaz skrblim, da ljudska pesem ne zamre.« Sama ni članica Veselih prijateljev, je le organizacijski vodja, ki usklajuje nastope. Muzikanti, nabrani z vseh vetrov, od Pohorja do

Hajdine, so namreč sooblikovalci kulturnega programa, številnih dogodkov in praznovanj, preigravajo pa vse: od ljudskih do narodnih viž. Skupino sestavljajo harmonikar Janko Bedrač, baritonist Dominik Vantur, kitarist Franc Jurič in klarinetist Janez Kozel. V Majšperku pa so ob gostiteljih nastopili še otroci iz vrtca Majšperk s harmonikarjem Anejem Vrbančičem, ljudski pevci KPD Stane Petrovič Hajdina, pevke ljudskih pesmi Kitiče iz Markovcev,

ljudski pevci Trta iz Zavrča, Fantje Ljubljani, tamburaši iz Cirkulan, ljudski pevci Gmajnarji iz Makol, citrarka Doroteja Bedenik iz Rogatke, Fantje treh vasi iz Svete Ane, ljudski pevci Paridolske korenine, ljudski pevci iz Kicarja, Postroužeki s Koblja, ljudski pevci iz Paridola pri Šentjurju, Trio izpod Donačke gore ter stoperska folklorna skupina s plesno točko.

MV

Podravje • Smučanje letos marsikje dražje, a ponekod udobnejše

Za štiričlansko družino enodnevna smučarska vozovnica 140 evrov

Slovenskim žičničarjem je na razpisu gospodarskega ministrstva uspelo pridobiti 71 milijonov evrov nepovratnega denarja. Med njimi so tudi smučišče Mariborsko Pohorje, Rogla in smučišče RTC Jakec Trije Kralji. Nova štirisedežnica na Treh Kraljih in šestsedežnica na Rogli bosta še letos pozdravili smučarje, ki pa bodo morali za vijuganje po belih strminah odšteti od 5 do 10 odstotkov več denarja.

Projekti morajo biti zaključeni že ta mesec, kar pomeni, da bodo smučarji že v tej smučarski sezoni uživali v boljših pogojih za smuko, novo ponudbo pa bodo lahko koristili tudi pohodniki in kolesarji.

Na Mariborskem Pohorju so na razpisu ministrstva za gospodarstvo, turizem in šport uspeli s projektom izgradnje nove štirisedežnice Ruška, nove vmesne postaje gondole ter z ureditvijo novih kolesarskih prog, stez za gorske gokarte in motoričnih parkov. Strošek novih pridobitev je ocenjen na 7,5 milijona evrov, na razpisu ministrstva jim je uspelo pridobiti

Redne cene smučarskih vozovnic v sezoni 2023/2024

	Dnevna vikend – odrasli	Dnevna vikend – otroci
Rogla*	43 evrov	28 evrov
Mariborsko Pohorje	43 evrov	25 evrov
RTC Trije Kralji	33 evrov	19 evrov

*Enaka cena vozovnic od ponedeljka do petka

Vir: Splet

šest milijonov evrov. Rogla je bila uspešna s projektom Park Mašinžaga, za katerega so prejeli osem milijonov evrov od skupno 11,3 milijona evrov, kolikor znaša celotna vrednost projekta. Osrednja investicija je nova šestsedežnica Mašinžaga, ki bo

smučarjem omogočila bistveno hitrejšo in udobnejšo izkušnjo. Nova pridobitev bo omogočala prevoz pohodnikov, kolesarjev in koles ter obiskovalcev, ki se bodo spuščali po letočem toboganu ali po stezi za gorske trikolesnike. V okviru kolesarskega parka pa je podjetje Unitur na Rogli uredilo še dve novi družinski progji.

Na Treh Kraljih sedežnica in nova proga

Več desetletij staro žičniško napravo na progji Veliki vrh na Treh Kraljih pa je že zamenjala štirisedežnica. »Sedežnica mora biti dokončana do 10. novembra, nato sledi še pridobivanje uporabnega dovoljenja in dovoljenja za obratovanje naprave,« je povedal Aleš Juhart. Štirisedežnica bo nadomestila t. i. krogce in bo po besedah Juharta bistveno povečala kakovost smučanja. »Zmanjšala bo čakalne vrste pri vstopu na napravo, pod napravo pa bomo uredili tudi novo smučarsko progo.« Na Treh Kraljih so za dopolnitev zimske sezone v okviru projekta prijavili še ureditev lokostrelskega poligona, kolesarskega

Foto: Mojca Vtič

Za zimsko smuko bo ob koncu tedna na večini smučišč treba odšteti več kot 40 evrov.

parka in izgradnjo velike plezalne stene.

Kot običajno, pa so smučarski centri že začeli predprodajo smučarskih vozovnic, ki so v tem času ponekod nekoliko cenejše kot lani v redni prodaji, sicer pa bodo redne cene vozovnic za odrasle večinoma presegle 40 evrov. V podjetju Unitur, ki upravlja smučarski center Rogla, so pojasnili, da so bili zaradi občutne rasti stroškov – predvsem cen energentov in stroškov dela – primorani zvišati ceno vozovnic za okoli 10 %. Aleš Juhart iz RTC Jakec Trije Kralji je dejal, da so cene vozovnic zvišali od pet do osem odstotkov, predvsem zaradi izgradnje nove naprave – štirisedežnice na Velikem vrhu, iz Marproma pa so sporočili, da cen vozovnic na Mariborskem Pohorju niso spreminjali.

Prva smuka predvidoma v prvi polovici decembra

Začetek smučarske sezone 2023/2024 je težko napovedovati, saj so slovenska smučišča v veliki meri odvisna od naravne

ga snega. »V primeru ugodnih vremenskih pogojev in nizkih temperatur začetek smučarske sezone načrtujemo v prvi polovici decembra,« so sporočili z Rogle, enake načrte imajo na Treh Kraljih, v Marpromu pa so postavili okvirni datum začetka, to je 9. december. Z lansko sezono so bili žičničarji praviloma zadovoljni. Na Rogli so v 112 dneh naštel nekaj več kot 196.000 smučarjev, kar pomeni, da je na Rogli v povprečju smučalo 1.751 smučarjev na dan. Po progah Mariborskega Pohorja so smučarji vijugali 124 dni. »S sezono smo bili zelo zadovoljni, razen prvi del januarja, ko nam je toplo vreme oteževalo zasneževanje in vzdrževanje prog,« so odgovorili iz podjetja Marprom. Aleš Juhart iz najmanjšega izmed trojice smučišč pa je dejal, da je sezona trajala 98 smučarskih dni ter da je bil obisk znotraj povprečja preteklih smučarskih sezon. »Glede na to, da smo bili priča nadpovprečno visokim temperaturam v novembru, decembru in v prvi polovici januarja, smo bili na koncu zelo zadovoljni z obiskom.«

Mojca Vtič

Foto: Smučišča.net

Izgradnjo štirisedežnice na Treh Kraljih so začeli v začetku junija z rušitvijo, gradbena dela so jim sledila julija, nova žičniška naprava mora biti zaključena do konca tega tedna, 10. novembra.

Ormož • Jeremičev mlin brez gradbenega in uporabnega dovoljenja

»V petih letih menjali le ključavnice«

Obnova nekdanjega mogočnega mlina v trinadstropni stavbi v naselju Dobrava in postavitve etnološko-tehničnega muzeja je bila velika želja nekdanjega ormoškega župana Alojza Soka. Zato je občina pod njegovim županovanjem v objekt vložila približno 140.000 evrov, obnovila dve strehi, zamenjala stavbno pohištvo ter napeljala vodovod in elektriko, potem pa je vse zastalo.

Razočaran, ker novo vodstvo občine s projektom ni nadaljevalo, je na nedavni tiskovni konferenci ormoški NSi pozval k pojasnilu, kakšne načrte, če sploh, ima občina s to za Ormož pomembno kulturno dediščino.

Je vlaga načela opremo?

»Pet let se namreč z izjemo menjave ključavnic ni naredilo popolnoma nič. Čeprav smo bili že zelo daleč. Govorimo o zeleni destinaciji, imamo odlično lokacijo, ker gre za obsežen projekt, bi lahko mlin seveda obnavljali tudi postopno. Za potrebe bodočega muzeja smo nabavili že tudi veliko kmetijske opreme, kupili pa tudi dva stara mlina, ju razstavili in pripeljali v Dobravo. Iz njiju bi lahko v režijskem obratu izdelali enega, ki bi funkcioniral. Dejansko bi Jeremičev mlin še lahko mlel. Ker je v objektu vlaga, sem hotel preveriti,

ali je kaj poškodovala opremo, a to ni bilo mogoče, saj, kot že rečeno, moj ključ ni več odpiral vrat.«

Da na Jeremičev mlin na občini nikakor niso pozabili, odgovarja župan Danijel Vrtnjak, so se pa najprej lotili urejanja potrebne dokumentacije. »Prvi korak je bil izdelava idejne zasnove, sledila je projektna dokumentacija za pridobitev gradbenega dovoljenja. Ugotovili smo, da obstoječi objekt nima ne gradbenega ne uporabnega dovoljenja, zato se s tem zdaj ukvarjamo, poleg tega moramo na določenem delu zemljišča urediti namensko rabo, za kar poteka postopek lokacijske preveritve.«

Glede opisanih postopkov pa se Sok sprašuje, o kakšnem gradbenem dovoljenju je govora: »Saj ga v primeru obnove, ko ne spreminjaš gabaritov, ne potrebujemo.«

Foto: MH

Nekdanji župan Alojz Sok obžaluje, da obnova Jeremičevega mlina stoji, sedanj, Danijel Vrtnjak, pa pravi, da je treba najprej urediti potrebno dokumentacijo.

Občina od projekta ni odstopila

Tudi aktualna občinska uprava, razlaga Vrtnjak, sledi načrtu o obnovi danes zapuščenega Jeremičevega mlina, njegovi revitalizaciji in uporabi v javno dobro. »Njegova vloga bi bila večnamenska: v

njem bi postavili kmetijski muzej z mlinom, uredili tri apartmaje s skupno osmimi ležišči, prostor bi lahko služil tudi za razne prireditve, saj bi bili v njem dvorana s 44 sedeži in restavracija. V načrtu je še del za dejavnost krožnega gospodarstva, postavitve montažnega odra na dvorišču, začasnih tribun, parkirišč in seveda uredi-

te okolice z ozelenitvijo.«

O tem, koliko denarja bi za vse naštetu potrebovali, župan tokrat ni govoril, je pa že pred časom povedal, da ga v proračunu za obnovo Jeremičevega mlina ni, zato bodo sredstva zanjo skušali pridobiti na razpisih.

Senka Dreu

Cirkulane • Razpisali nadomestne volitve

5.000 evrov za izvedbo

Decembra bodo v občini Cirkulane izvedli nadomestne volitve za člana oz. članico občinskega sveta. V začetku avgusta je namreč po krajši bolezni preminil Simon Milošič, svetnik SDS.

Foto: EK

Število članov v občinskem svetu je odvisno od velikosti občine. V Cirkulanah jih je lahko samo devet.

Cirkulanski občinski svet že nekaj časa deluje v okrnjeni obliki. O pomembnih zadevah v občini trenutno odloča osem svetnikov, eno mesto pa ostaja prazno. Občinska volilna komisija, ki jo vodi Sabina Peter, je zato za nedeljo, 17. decembra 2023, razpisala nadomestne volitve za enega člana občinskega sveta. Izvedle se bodo v volilni enoti 1, ki obsega naselja Dolane, Cirkulane in Veliki Vrh. Na volišča bo povabljenih približno 600 volilnih upravičencev. Roki za volilna opravila so sicer začeli teči v ponedeljek, 2. oktobra. Občinska volilna komisija kandidature sprejema najkasneje do 16. novembra. Po tem datumu bodo imena kandidatov objavili na občinski spletni strani in v drugih glasilih občine. Izvedba nadomestnih volitev, ki poteka enako kot lokalne volitve, bo občino stala od 4.000 do 5.000 evrov. Omejnjeni postopki veljajo izključno v občinah, kjer volijo po večinskem volilnem sistemu, torej tam, kjer je članov občinskega sveta 11 ali manj. V občinah, kjer velja proporcionalni volilni sistem, pa v tovrstnih primerih izvedba nadomestnih volitev ni potrebna, saj mesto zasede tisti svetnik oz. svetnica, ki je na lokalnih volitvah drugi po vrsti prejel največ glasov.

EK

Podlehnik • 25 let Turističnega društva Podlehnik

Predstavili zbornik in film

Konec oktobra je v večnamenskem kulturno-turističnem centru Podlehnik potekala slavnostna prireditev ob jubileju Turističnega društva Podlehnik. 25-letnico delovanja društva so obeležili z izdajo ter predstavitvijo zbornika in promocijskega filma.

Foto: ZG

Zbornik je predstavila Milena Furek, dolgoletna sodelavka v društvu, promocijski film o zgodovini in delovanju pa Marica Repinc.

V društvu deluje več skupin: skupina za ohranjanje šeg in navad, humoristična skupina, ljudski godci Haloški veseljaki, Orači z Golega Vrha, božično-novoletna skupina in turistični podmladek, ki promovirajo društvo in domačo občino po vsej Sloveniji ter izven meja naše domovine.

Izdali smo razglednice, zloženke, priponke, tri knjige: Na mavrični strani Haloz, Vodnik po občini Podlehnik, Gozdna učna pot, Zbornik ob 20-letnici delovanja društva, posneli CD in tri filme.

Turistično društvo se lahko ponaša z lepim etnološkim muzejem na Gorci in lopo, kjer so na ogled različni predmeti iz zgodovine kraja. Uredili so studenec v dolini, ki je 30 let sameval in propadal, ter ob njem postavili gozdno učno pot. V upravljanju imajo viničarski muzej, za katerega lepo skrbijo. Lani so obnovili eksponate, mize in postavili fotografije za naše znanca.

Člani se zadnja leta zelo trudijo aktivno propagirati haloško turistično destinacijo in iščejo nove poti, s katerimi bi privabili čim več turistov.

Za goste pripravljajo turistične programe za nekaj ur, celodnevni izlet, 'vandranja' po Halozah, degustacije kakovostnih vin, kulturnozgodovinske programe ter zabavne in humoristične nastope.

V četrto stoletje se je v društvu zvrstilo veliko članov, mnogi med njimi so s svojim delom prispevali k razvoju društva in zapustili nezbrisani pečat.

Na proslavi z bogatim kulturnim programom so podelili tudi priznanja najzaslužnejšim članom, ustanovnemu članu društva in prvemu predsedniku Francu Drobniču ter zahvale vsem, ki jih podpirajo pri njihovem delu in razvoju. Ob zaključku so razrezali tudi torto Ptujskih pekarn.

Zdenka Golub

Hajdina, Podravje • Osnovne šole uspešne na razpisu šolskega ministrstva

Poldrugi milijon za digitalno izobraževanje osnovnih šol

Slovenski šolski sistem v zadnjem času daje velik poudarek digitalnemu izobraževanju tako strokovnih delavcev kot učencev. Za razne projekte, kot so Digitrajni učitelj, E-šolska torba in Dvig digitalne kompetentnosti, bo namenjenih več milijonov evrov.

Po mnenju Mitje Vidoviča, ravnatelja OŠ Hajdina, so digitalne kompetence ključnega pomena za izobraževanje, delo in aktivno participacijo v družbi. Hajdinski učenci vsa ta znanja pridobivajo v okviru dejavnosti Digitalne veščine, ki jo na šoli izvajajo drugo šolsko leto zapored. V naslednjih treh letih pa bo še nekoliko večji poudarek na usvajanju digitalnih veščin. Pred dnevi so namreč izvedli, da so bili uspešni na razpisu Eksperimentalni projekti – celovit razvoj digitalnih kompetenc in temeljnih znanj računalništva in informatike, ki so ga prijavi s pomočjo ZRS Bistra Ptuj.

»V okviru programa se bodo učenci učili osnovnega rokovanja z računalniki, tablicami in drugimi digitalnimi napravami. Naučili se bodo uporabljati orodja, ki jim bodo v pomoč pri iskanju informacij, učenju, komunikaciji in življenju nasploh. Spoznali bodo tudi osnove programiranja in robotike ter umetno inteligenco. Zelo velik poudarek bo tudi na varnosti na internetu. Za učitelje in strokovne delavce bodo potekala usposabljanja in vzpostavili bomo tudi podporno spletno okolje,« je izpostavil Vidovič.

Ena dodatna zaposlitev za vodenje projekta

Gre za projekt Ministrstva za vzgojo in izobraževanje v višini

Foto: EK

OŠ Hajdina bo skupaj s partnerji oblikovala smernice za poučevanje s pomočjo digitalne tehnologije.

Porazni rezultati digitalizacije v Švedski

Pri uvajanju digitalizacije v šolstvo bo treba najti pravo mero. Švedska, ki je bila med vodilnimi državami na tem področju in kjer so malčki tablice uporabljali v vrtcih, je že stopila korak nazaj. V šole ponovno uvajajo tiskane učbenike, branje v tišini in pisanje na roke. Mednarodni testi so namreč pokazali velik upad bralne pismenosti švedskih šolarjev.

1,5 milijona evrov. V projektu poleg vodilnega partnerja OŠ Hajdina sodelovalo 23 partnerjev, med njimi je večina osnovnih šol Spodnjega Podravja, ter Intera, Inovatio in A1.

Zunanji izvajalci (podjetja in ZRS Bistra) bodo za izvedbo projekta prejeli 100.000 evrov, za vodenje in koordinacijo je namenjeno 92.000 evrov, vsaka sodelujoča šola bo prejela po 46.000 evrov,

razvojne šole pa 29.000 evrov. Večji del denarja predstavljajo stroški plač (60 %), preostanek pa materialni oz. pavšalni stroški.

V projektu bodo sodelovali strokovni delavci, vključno z ravnatelji, ciljna skupina pa so predvsem otoci, učenci in dijaki. Za izvajanje in koordinacijo projekta bodo lahko dodatno zaposlili eno osebo, dodatno pa bodo plačani tudi učitelji, ki bodo sodelovali pri izvedbi. Vsi sodelujoči zavodi si lahko obetajo tudi dodatna finančna sredstva za nabavo opreme ter materialne stroške.

Estera Korošec

SLOVENIJA, PODRAVJE – Iz SKRINJE DOMAČIH VIŽ

Ansambel Dar z novo skladbo in priredbo

Ansambel Dar je slovensko narodno-zabavno sceno obogatil leta 2016. Fantje še vedno sledijo svojemu reku: glasba je dar. Prav tako pa pridno bogatijo zakladnico slovenskih narodno-zabavnih viž z lastnimi skladbami. Tudi zanje je bilo kovidno obdobje, ko se je število nastopov močno zmanjšalo, svojevrstna preizkušnja, ki ji je sledila nova, ker sta leta 2021 svojo glasbeno pot v ansamblu sklenila Domen Hohler in pevec, drugi basist Marko Žagar, tako da so morali k sodelovanju povabiti nove glasbenike, kar jim je odlično uspelo.

»Na preizkus smo najprej povabili odličnega mladega harmonikarja Matica Balanta iz Podgorja pri Slovenj Gradcu. Odlično smo se ujeli, z Matičevo pomočjo smo na preizkus že kmalu povabili tudi odličnega vokalista Matjaža Meha iz Raven pri Šoštanj. Tako se je za ansambel Dar začelo novo in zelo uspešno obdobje. Seveda je bilo potrebnih veliko vaj, ki so bile malo v Ravnah pri Matjažu, malo pri kitaristu Andražu v Loški Gori pri Zrečah, malo v Špitaliču pri pevcu Roku in malo pri harmonikarju Maticu v Podgorju pri

Foto: zasebni arhiv

Ansambel Dar

Slovenj Gradcu. Sledil je prvi televizijski nastop v oddaji V petek zvečer in uspešno opravljen ognjeni krst festivalskih odrov na predizboru za Vurberški festival. Ob številnih nastopih je sledila potrditev kakovosti in potenciala nove zasedbe. Na jubilejnem tridesetem festivalu narodno-zabavne glasbe Vurberk 2022 smo postali absolutni zmagovalci. Prejeli smo kar tri nagrade: pla-

keto Lojzeta Slaka za najboljšo izvedbo po mnenju strokovne komisije, prvo nagrado občinstva in zlatega zmaja,« so o kadrovskih spremembah v ansamblu Dar in njegovem novem zagonu povedali člani ansambla Matjaž, Rok, Matic, Andraž in Rok.

Letos so izdali že deveto lastno skladbo, Tvoje modre oči. Pri družila se je skladbam: Kako lepo je, Še enkrat zapojmo, Pod

tvojem oknom, Najlepši cvet življenja, Pomlad, Špitalska dolina, Prijatelji, kozarce dvignimo in Pa kaj, če se zgodi, zmagovalni skladbi jubilejnega tridesetega festivala narodno-zabavne glasbe Vurberk 2022. Ob lastnih skladbah pa se posvečajo tudi obujanju starejših viž iz zakladnice narodno-zabavne glasbe, je povedal Rok Zorko, ki je tudi avtor prve lastne skladbe ansambla Dar z naslovom Kako lepo je. Tako so pred dnevi na novo posneli uspešnico pohorskega godca Tineta Lesjaka, polko Nič ne de, ki so jo v originalu izvajali Bratje iz Oplotnice, za katero je besedilo napisal legendarni besedilopisec Marjan Stare. Za skladbo so posneli tudi zabaven videospot v sodelovanju s produkcijama Pratinmer in Magični spomini.

Peterica darovcev si želi tudi v prihodnje čim več nastopov na veselicah, porokah, rojstnodnevnih zabavah in ob drugih priložnostih. Ljubitelje njihove glasbe pa vabijo, da jih spremljajo na njihovem Facebook in Instagram profilu, prav tako pa tudi k ogledu videospotov na njihovem YouTube kanalu.

MG

Zeleni nasvet

Čajota, zanimiva in uporabna bučevka, a kdaj jo pobirati?

Ker sem ta teden dobila zanimivo vprašanje, sem pomislila, da to morda zanima še koga. Za nami je že prva mrzla noč, zato bodo plodovke zdaj nehale roditi; verjetno novih plodov ne bo več. Tudi v naslednjih dnevih se vreme ne bo spremenilo. Zdaj je čas, da plodovke pospravimo in zemljo pripravimo na zimo. Med plodovkami že nekaj let veliko zanimanje žanje tudi čajota.

Čajoto uvrščamo med bučevke

Čajota je bučevka, ki ima plodove v obliki hruške. Najpogosteje so zelene barve z dokaj močnimi bodicami, obstajajo pa tudi sorte z belimi in povsem temno zelenimi plodovi, prav tako pa obstajajo tudi sorte, katerih plodovi nimajo teh močnih bodic. Ker ima čajota eno zelo slabo lastnost – ima namreč samo eno, dokaj veliko seme – jo je težko razmnoževati. Prav pri razmnoževanju je zelo pomembno, da vsaj približno ugotovimo, kdaj je treba plod čajote odtrgati, da ne bo začel kaliti že januarja ali februarja.

Čajota je izredno velika rastlina – plezalka, zato na vrtu težko najdemo pravo mesto zanjo. Lahko pa jo gojimo na opori za vinsko trto, ob brajadah, na različnih drevesih, kjer prileza tudi do vrha, na dovolj močnih žičnatih ograjah, nekateri pa se znajdejo tudi kako drugače. Vsekakor mora biti opora močna. Hvaležna bo za gnojenje z organskimi gnojili, predvsem kompostom. Z njim pognojimo vsaj 1 m² zemljišča, kjer jo sadimo.

Zakaj je nujno, da jo potrgamo pravočasno?

Če pridelujemo čajoto samo za prehrano, kjer jih uporabljamo enako kot kumare in buče, potem niti ni tako pomembno. Zdaj, ko je njen čas za leto 2023 že mimo, preprosto poberte vse plodove, tudi tiste manjše, ki vidno še niso zreli. A pred tem si skušajte ogledati vse plodove. Za nadaljnje razmnoževanje plodovi namreč ne smejo biti preveč ali premalo zreli. To je težko določiti dovolj natančno, zato jih izberite vsaj dvakrat več, kot jih potrebujete. Pravilno zrel plod ima še vedno originalno barvo; ko se ta za nekaj odtenkov spremeni, je prezrel in bo v skladišču zelo hitro pognil. Tega pa si ne želite. Biti

Čajota ni samo zelene barve.

mora tudi dovolj velik. Te plodove odtrgajte ročno in zelo previdno, preden potegnete celo rastlino z opore. Ne smejo biti poškodovani, udarjeni, da bodo v skladišču zdržali vsaj do aprila.

Težava je namreč v tem, da čajota po kaljenju začne izredno hitro poganjati, rasti. Zraste lahko tudi do meter na dan. Takih rastlin pa seveda nimate kam dati. Vsako rezanje, krajšanje, slabši pogoji v tem času pa pomenijo, da bo rastlina začela cveteti zelo pozno, včasih celo avgusta. Ker potrebuje veliko toplote, več kakor kumare in buče, jo sadimo šele v sredini maja in je zelo pomembno, da spomladi čim dlje ne vzkali.

Ko ste torej poiskali in zelo nežno pobrali vse kandidatke za seme, lahko rastlino potegnete z opore in potrgate prav vse plodove, ki so vsaj približno dovolj veliki.

Kako lahko hranimo plodove?

Načinov shranjevanja je več. Če je plodov malo, jih lahko shranite v

in visoka zračna vlaga. Ne hranite jih zraven krompirja in sadja. Prve mu škodi skladiščenje čajote, saj ob zorenju sprošča pline, ki pospešujejo kaljenje krompirja. Sadje pa škodi čajoti, ki bo zato začela poganjati hitreje. Temperature nad 15 °C pospešujejo kaljenje semena, pod 10 °C pa lahko poškodujejo plodove.

Mnogi ne vedo, da lahko čajoto vlagamo enako kakor kumarice. Uporabite blažjo raztopino kisa, nekje 50 % kisa za vlaganje in 50 % vode. Razredčeno tekočino solite, rahlo sladkajte in zavrite. Dodajte začimbe, ki jih imate radi, od lovorjevega lista, kumine, gorčičnih semen, popra, komarčka ... Nato ravnajte tako kot pri vlaganju kumaric. Seveda ne pozabimo, da vlagamo na kose narezano čajoto. Vloženo lahko hranimo približno pol leta. Najbolje je, če ostane kar v hladilniku, a verjetno nihče nima v njem dovolj prostora. Zato tudi kozarce z vloženo čajoto hranimo v popolni temi in čim bolj hladnem prostoru.

Čajoto torej lahko nekaj časa hranimo. Zato jo raje kar poberte in pripravite za zimo. Najbolj jo bo poškodoval nočni mraz na prostem.

Gredice pred zimo

Vem, da so vaši vrtovi polni endivije in radiča, kar me, priznam, malce moti. Gre za to, da ti dve vrtnini zahtevata kolobar in ne smeta na isto mesto priti prej kakor v dveh letih. A nekaj gredic se bo vendarle izpraznilo. Če gnojite z gnojem, toplo priporočam, da to naredite čim prej. O tem sem pisala v preteklem članku. Drugače pa lahko še vedno posejete nekatere rastline za zeleno gnojenje, med njimi so zagotovo na prvem mestu prezimna žita. Gredico samo na grobo poravnajte in posejete seme. Šele nedavno sem izvedela, da ječmen in rž tudi odlično delujeta na nekatere glivice, ki povzročajo gnitje korenin. Posejemo ju bolj na gosto (nekje do 3 kg semena na 10 m²), spomladi pa takoj, ko se bosta začela dvigovati v zrak (kolenčiti), podkopljemo. Uporabimo pa lahko tudi pšenico. Vsem žitom lahko, čeprav časa ni več veliko, dodamo tudi graščico ali krmni grah, če želimo. Za druge rastline pa je že prepozno. Lahko pa prazne grede prekrijemo s slamo, pokošeno travo (na debelo, do 10 cm) ali listjem, ki ga zdrobimo s kosilnico za travo. Ne uporabljajte pa v ta namen folije ali materiala, ki ne diha. Lahko uporabite tudi ovčjo volno ali agrofilc. Če imate pozimi težave z voluharji, bo volna zasmradila njihovo življenje na vašem vrtu. Seveda pa ste morali volno shraniti od pomladi, saj zdaj, pred zimo, upam vsaj, ovc nihče ne bo strigel. Tako boste zemljo obvarovali vseh neveščnosti, ki jih prinaša zimsko vreme.

Miša Pušenjak

Domača lekarna

Jesenska superživila z vrta

Foto: Pexels

Prihaja tisti čas v letu, ko nas začnejo pestiti različne viroze in bakterijska obolenja. Preden se odločite za razna prehranska dopolnila, ne pozabite na zelenjavo in sadje z domačega vrta.

Za dobro zgrajen imunski sistem, s katerim boste obšli številne viroze in druga prehladna obolenja, poskrbite s superživili, ki rastejo na domačem vrtu. Poskrbite, da bodo na vašem jedilniku čim pogosteje.

Rdeče zelje

Zelje tako kot brstični ohrov, brokoli in vodna kreša spada v družino križnic. Prekipeva od antioksidantov, vsebuje pa tudi vitamin C in vitamine B, na primer folate. Uživanje tega superživila bo pripomoglo k izgradnji dobre zaščite pred napadom nevarnih bakterij in virusov, ki so na pohodu v tem času. Najbolje bo, če ga uživata surovega, na primer v solati. Odlično pa bo tudi, če ga boste uporabili kot prikuho, juho ali drugo odlično jed.

Repa

Je jesenski pridelek, ki vsebuje več škrobnatih ogljikovih hidratov za energijo kot katerakoli druga zelenjava. Energijo boste v teh že precej mrzlih in sivih dneh zagotovo potrebovali, saj je nenadni padec temperatur poskrbel tudi za nenadno izgubo energije, bogata pa je tudi z vitaminom C. Odlikuje jo dober vir vlaknin, zato ugodno vpliva na zdravje prebavil. Priporočljivo je, da jo uživata zlasti v času trebušnih viroz.

Paradižnikov čaj proti prehladu

Paradižnik na domačem vrtu je sicer v zadnjih vzdihljajih, pa vendar se tu in tam še najde. Paradižnikov »čaj« je idealen za blaženje simptomov prehlada, med drugim tudi težav z zamašenim nosom. Za pripravo potrebujete dva paradižnika, dva stroka česna, ščepec kajenskega popra in dve žlici limoninega soka. Najprej stresite paradižnika v mešalnik in mešajte, da dobite gosto tekočino. Nato drobno sesekljajte česen ter ga skupaj z limoninim sokom, paradižnikovo mezgo in kajenskim poprom stresite v kozico. Segrevajte in odstavite, tik preden mešanica zavre. Preljete v skodelico in pijte po požirkih.

Jabolka uživamo z lupino in s peščičem

Jabolka ponujajo številna koristna hranila in lahko celo spodbujajo umske sposobnosti. Vsebujejo tudi veliko v vodi topnih vlaknin, ki pripomorejo k znižanju ravni holesterola v krvi. Jabolka uživajte z lupino in s peščičem vred, saj tudi ta dela sadeža vsebujeta dragocene varovalne snovi, kot so vitamini A, C ter B6 oziroma piridoksin, ki pomaga blažiti težave, povezane z artritisom. Pomanjkanje piridoksina lahko povzroči različne zdravstvene težave – padec imunske odpornosti, slabšo koncentracijo, slabši vid in podobno. Zato ni iz trte zvito, da eno jabolko na dan odžene zdravnika stran.

M. Koren

Foto: Pexels

Izbrišite podočnjake s šopkom peteršilja

Če se podočnjakov nikakor ne morete znebiti in jih prekrivate s korektorjem in pudrom, preizkusite še ta naravni recept, ki se uporablja za odstranjevanje podočnjakov. Potrebujete bogat šopek svežega peteršilja, posodico za mešanje, leseno kuhalnico, jušno žlico vroče vode in dve bombažni vati.

Priprava: Natrgajte peteršilj v posodico in ga z leseno kuhalnico dobro pretlačite ob robove posode, da izpusti sok. Preljete z vrelo vodo in premešajte. Ohlajeno zmes nanesite na vati in ju položite pod obe očesi. Po desetih minutah odstranite. Peteršilj je poln vitaminov C in K, ki blažita otekline. Z dovolj spanca in tekočine bi ta pripravek moral izboljšati stanje v dveh tednih.

Foto: MP

Velika rastlina zraste zelo visoko na drevo.

Foto: MP

Če sadimo večkrat porezane sadike, bodo plodovi komaj jeseni.

Markovci • V Stojncih cenijo gasilsko zgodovino in jo ohranjajo za mlajše rodove

Gasilski muzej je postal premajhen

V PGD Stojnci veliko pozornosti posvečajo ohranjanju gasilske dediščine. Pred petimi leti so nad gasilskimi garažami uredili gasilski muzej, v katerem je na ogled več kot 600 različnih gasilskih eksponatov, od čelad, ročnih črpalk, motornih brizgaln in gasilskih uniform. Največje zasluge za ureditev bogate muzejske zbirke ima poveljnik Aleš Lenart, ki je napovedal širitev muzeja.

V vseh teh letih se je nabralo veliko eksponatov, zato je osrednji muzejski prostor postal premajhen. Po napovedih Lenarta bodo muzejski dejavnosti namenili tudi sosednji manjši prostor, kjer je bil do sedaj fitness. Najverjetneje jim bo to uspelo do konca letošnjega leta, ko bodo obeležili peto obletnico delovanja Gasilskega muzeja Spodnje Podravje. Lenart je ob tem pojasnil, da je gasilski muzej tudi na Ptuj, vendar ni odprt.

Drugi najbližji tovrstni muzej je v Miklavžu pri Ormožu, ki pa geografsko ne spada več v Spodnje Podravje. Na muzejsko zbirko v Stojncih so tako gasilci kot domačini izjemno ponosni, z veseljem pa jo pokažejo in predstavijo tudi obiskovalcem od blizu in daleč. V okviru dneva odprtih vrat so ljudje z navdušenjem prisluhnili Lenartu, ki je podrobneje predstavil ureditev muzeja in posamezne eksponate. Lenart je eden

Lesena ročna črpalka z letnico 1935

Foto: EK

Foto: EK

V muzejski zbirki v Stojncih je na ogled več kot 600 gasilskih eksponatov.

od redkih slovenskih zbirateljev gasilskih eksponatov; je dejaven član Društva za ohranjanje gasilske dediščine Slovenije. Sprva je zbiral gasilske medalje in čelade, nato pa je svojo pozornost usmeril še na druge gasilske predmete. V stoletni zgodovini PGD Stojnci se

je namreč ohranilo veliko število gasilskih eksponatov, ki so ležali po podstrešjih, garažah in kletih. Tako so dobili idejo o ureditvi gasilskega muzeja, ki so jo ob pomoči občine pomagali uresničiti tudi ostali člani društva – večinoma s prostovoljnimi delom.

Najstarejši eksponat - avstrijska ročna črpalka

Lenart je za restavriranje porabil približno 1100 ur, saj je bilo kar nekaj predmetov v razmeroma slabem stanju. Pri tem mu je pomagal Alojz Veselič, ki je na primer izdelal

Foto: EK

Aleš Lenart, poveljnik PGD Stojnci in zbiratelj gasilskih eksponatov

manjkajoča kolesa za gasilski voz ter lesene podstavke in stojala. V zbirki je trenutno več kot 600 najrazličnejših eksponatov, veliko je stare gasilske opreme, na primer ročniki od ustanovitve gasilskega društva, veliko vrednost imajo pokrivala vse od Avstro-Ogrske do danes. Najstarejši eksponat je avstrijska ročna črpalka z letnico 1893, ki je bila izdelana na Madžarskem in je v celoti obnovljena. Najbolj ponosni pa so na lastno motorno črpalko iz leta 1923. Zanimive so tudi čelade, trobenta in signalne piščali. Na ogled so tudi gasilske uniforme, sekire, kavliji, nosila ... Na fotografijah predstavljajo gasilska vozila PGD Stojnci od leta 1923 dalje. Z zbirateljstvom se ukvarja tudi predsednik PGD Stojnci Dejan Zemljarič, ki je vnet zbiratelj gasilskih našitkov. V društvu z veseljem sprejmejo še kakšen gasilski eksponat, če je morda komu doma odveč in ga želi predstaviti kot dragocen primerek gasilske dediščine.

Estera Korošec

NAROČITE ŠTAJERSKI TEDNIK IN PRIDOBITE PRIVLAČNO NAGRADO

Fotografije so simbolične

NAROČILNICA ZA Štajerski **TEDNIK**

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Telefon: _____ E-naslov: _____

Datum naročila: _____ Podpis: _____

Soglašam s prejemanjem računov na elektronski naslov (e-mail)

S podpisom potrjujem naročilo Štajerskega tednika do pisnega preklica, vendar za najmanj 12 mesecev. Potrjujem, da zadnjih 6 mesecev nisem bil/-a naročnik/-ica

Radio Tednik Ptuj
Osojnikova cesta 3
2250 Ptuj

Postanite novi naročnik Štajerskega tednika in prejeli boste privlačno darilo za pripravo prazničnih kulinarčnih dobrot. Pravokotni pekač 7L iz borosilikatnega (kaljenega) stekla in Magic pekač za muffine, za 6 kosov.

Nagrado lahko prevzamete v tajništvu Radia Tednik Ptuj, Osojnikova cesta 3 na Ptuj, vsak delavnik med 7.00 in 15.00.

Več informacij: majda.segula@radio-tednik.si, telefon 02/749 34 16.
Spletna prijava in pogoji: www.tednik.si/narocnina

Starše • Društvo prijateljev mladine že vrsto let skrbi za druge

»Naša naloga je, da opazimo stiske in pomagamo«

V občini Starše deluje več humanitarnih društev za pomoč ljudem v stiski. Med njimi je tudi Društvo prijateljev mladine, ki je bilo ustanovljeno pred več kot 60 leti. Njegovo osnovno poslanstvo je sočutje in skrb za druge, predvsem za družine in posameznike, potrebne pomoči, deluje pa na temelju humanitarnosti in prostovoljstva.

Vodenje Društva prijateljev mladine občine Starše je leta 2012 prevzela domačinka Marta Stepišnik, sicer upokojena učiteljica. To funkcijo opravlja z veliko mero sočutnosti, razumevanja in zavzetosti. Že v času službovanja na Osnovni šoli Starše je bila humanitarna delavka krajevne organizacije Rdečega križa. »Tudi pri nas opazimo stiske, naša naloga pa je, da jih opazimo in ljudem ponudimo roko. Mi lažje najdemo pot do njih kot oni do nas,« je povedala Stepišnikova. Letos so pomagali posameznim družinam pri plačilu položnic in nakupu šolskih potrebščin, ob koncu leta jim bodo odnesli še živilske pakete. Prejemnike izberejo po posebnem kriteriju, največkrat so to enostarševske družine in nezaposleni ali družine, ki imajo več otrok. Kar nekaj je tudi primerov, ko imata oba starša zaposlitev, pa zelo težko živita oz. ne moreta shajati skozi mesec. V odboru se trudimo, da navežemo stike z ljudmi, ki potrebujejo pomoč, vedno pogosteje pa se zgodi, da se tudi sami obrnejo na nas.« Pomagajo lahko v tako velikem obsegu, kolikor jim uspe čez leto zbrati finančnih sredstev, večino denarja dobijo od članarin (5 evrov po članu) in dotacije starše občine.

Na sejem z eno, domov pa z dvema ali več igračami

Eden izmed ciljev društva je tudi izboljšanje kakovosti življenja otrok. V ta namen

Letošnji sejem rabljenih igrač v vaškem središču v Staršah

vsako leto organizirajo različne dogodke in prireditve za otroke. Ob zaključku šolskega leta so otrokom v vrtcu in šoli podarili dve gledališki predstavi. Uspešno so izpeljali tudi sejem rabljenih igrač v vaškem središču v Staršah. Obisk je bil tokrat nekoliko manjši kot prejšnji leti, kljub temu pa je bilo prijetno in zabavno. Vstopnica na sejem je bila ena rabljena igrača, kar je večina obiskovalcev dosledno upoštevala. Otroci so se nato skupaj s starši sprehajali med stojnicami, izbrali katero izmed razstavlj-

nih igrač in jo brezplačno odnesli domov. Pri urejanju stojnic so z veseljem priskočili na pomoč najmlajši člani. Letošnja novost je bila prav posebna ustvarjalna mizica, na kateri so lahko otroci predstavili kak poseben izdelek. Veliko navdušenja je s svojimi kvačkanimi izdelki požela šestosolka Mojca iz Slovenske Bistrice. Ta dogodek pa ni namenjen samo izmenjavi igrač, ampak tudi prijetnemu druženju. Otroke sta namreč animirala brata Malek. V decembru bodo obogatili tudi praznični program ob

drsaljšču. »Naša želja je, da bi na te dogodke prišlo čim več ljudi, zato jih tudi organiziramo. Najbolj toplo nam je pri srcu, ko gredo domov nasmejani otroci in zadovoljni starši,« je še dodala sogovornica.

Trenutno je v Društvo prijateljev mladine Starše včlanjenih okoli 100 članov, najbolj aktiven je upravni odbor. V prihodnje si želijo v svoje vrste privabiti več mladih ljudi, ki bi imeli interes prevzeti tudi pomembnejše društvene funkcije.

Estera Korošec

Foto: osebni arhiv

Marta Stepišnik, predsednica Društva prijateljev mladine Starše, že vrsto let skupno z upravnim odborom društva pomaga drugim.

Za prizadete v poplavih so zbrali 4.500 evrov

Humanitarne organizacije RK Starše, RK Marjeta, Župnijska karitas, Dobrodelni sklad in DPM so se nemudoma odzvale tudi ob letošnjih katastrofalnih poplavih. Skupno so za družine, ki so utrpeli škodo, zbrali 4.500 evrov. Društvo prijateljev mladine Starše je prispevalo 500 evrov. V začetku leta so uspešno zaključili tudi eno večjih dobrodelnih akcij »Anjine sanje«, v kateri so s pomočjo donatorjev zbrali 10.400 evrov. S tem denarjem so kupili stopniščno dvigalo, ki je Anji Dobnik iz Starš bistveno izboljšalo kakovost življenja.

Podravje • Izbor za inovativnega kmeta končan, naziv v Žalci

Dominik: »O pomenu lokalne hrane se veliko govori, premalo naredi«

Ptujčan Dominik Lenart z Mestnega Vrha, ki je že lani na steno doma obesil priznanje za kmetijo leta mestne občine Ptuj, se je letos potegoval za naziv inovativnega mladega kmeta 2023. Naziv je pripadel žalskemu kmetu Antonu Grobelniku, Lenart pa pravi: »Razočaranja ni. Bistvo izbora je prikaz, kaj premore slovensko kmetijstvo, ob tem pa je vsaka pozitivna promocija kmetijstva in kmetov dobrodošla, tudi zaradi novih strank, ki pridejo na kmečko dvorišče.«

V nabor inovativnih mladih kmetov sta Dominika Lenarta predlagala ptujski kmetijski zavod in Društvo podeželske mladine Spodnje Podravje. Osrednja razloga sta bila gurmanski produkt – skutne kroglice v sončničnem olju z začimbami ter gradnja enega najsodobnejših hlevov za teleta na Slovenskem. Naziv je tokrat prejel Anton Grobelnik iz Žalca, ki predeluje goveje meso, najbolj prepoznaven produkt pa je zorjena govedina. Govedino žlahtnijo

osem tednov izključno na zraku v nadzorovanih komorah, opremljenih s himalajskim solnikom pri temperaturi med 0 in 1 °C. Lenartovi z Mestnega Vrha pa ostajajo zvesti pridelavi in predelavi mleka. Glavni mleka oddajo Mlekarski zadrugi Ptuj, manjši delež ga ohranijo za prehrano telet in predelavo. Ponudbo mlečnih izdelkov ves čas nadgrajujejo. »Naši najbolj poznani produkti so: kislina in sladka skuta, mehki siri, sirni namazi, kisle smetane ... Začeli

Foto: Julija Kordež

V izboru kandidatov za inovativnega mladega kmeta 2023 je bil tudi Dominik Lenart s kmetije Lenart z Mestnega Vrha, ki ima v hlevu 105 krav molznic, okrog 100 glav mlade plemenske živine in 80 govejih pitancev.

smo tudi pripravljati poltrde sire, vendar pa moramo za namene širše proizvodnje najprej urediti zorišnico,« je povedal Lenart. Mleko in mlečne izdelke dobavljajo javnim zavodom, gostiščem, s trgovinico pa omogočajo tudi prodajo oz. nakup mlečnih izdelkov na dvorišču kmetije. Čeprav se zadnja leta veliko govori o pomenu lokalne hrane, ne le z vidika zdravja, temveč manjšega okoljskega odtisa, pa Lenart pravi: »O kmetijstvu in lokalni hrani se veliko govori, manj se naredi. Imamo primere dobrih praks na področju vključevanja lokalne hrane v javne zavode, žal so ti prej izjema kot pravilo, obseg naročanja lokalne hrane pa je odvisen predvsem od miselnosti ravnatelja ali organizatorja prehrane, če govorim o šolskih zavodih. Če bi

zavodi izkoristili možnosti nabave lokalnih izdelkov, bi imeli vsi kmetje z dopolnilnimi dejavnostmi zagotovljen odkup in prihodek.«

»Nič o kmetih brez kmetov!«

V akciji izbora inovativnega kmeta so poleg zmagovalca Antona Grobelnika in Dominika Lenarta sodelovali še Simon Veberič iz Spodnjih Ivanjcev, Aleš Perko s Spodnje Velke, Matevž in Eva Jenko iz Rateč ter Črnomeljčan Uroš Malerič. Častni naziv je podelila predsednica države Nataša Pirc Musar, ki je mlade inovativne kmete nagovorila: »Prepričana sem, da kmetijstvo ni zaviralec sprememb, temveč ključni akter napredka in blaginje družbe, zato verjamem v vodilno vlogo kmetov

in kmetič pri spremembah na bolje, iskano trajnostnih rešitev in prilagoditev na posledice podnebnih sprememb. Te so čedalje bolj krute in vidno vplivajo na kakovost našega življenja in hrane.« V nadaljevanju svojega nagovora je povedala še, da mora biti dialog s kmeti vedno spoštljiv in da morajo biti ukrepi s področja kmetijstva dobro premišljeni in morajo upoštevati posebnosti obdelovalnih kmetijskih površin po državi. »Ključnega pomena je vaša vključenost pri ustvarjanju politik in določanju ukrepov. Ta dialog naj poteka v spoštljivem odnosu do vseh sodelujočih in naj v ključnih trenutkih pokaže sposobnost sklepanja kompromisov v dobro vseh. Skratka, nič o kmetih brez kmetov.«

Mojca Vtič

Foto: osebni arhiv

Zakonca Lenart s predsednico RS Natašo Pirc Musar

Piše: **Dani Zorko** • Po poteh in stranpoteh Azije

V Bangkoku

Najina zadnja postaja je bil Bangkok na Tajskem, kamor sva prispela z letalom iz Vietnami. Zakaj prav Bangkok? Ker sva v potovanje nekako želela vključiti še Tajsko in ker je bila povratna letalska karta skupaj z notranjim azijskim letom bistveno cenejša kot iz Vietnami. Še vedno sva bila pod kulinarčnim vtisom jugovzhodnih držav, zato sva za nameček hotela poskusiti še kakšno variacijo riževih zvarkov. Bangkok verjetno ni pravo mesto za poskus lokalne kuhinje, ker je celoten sistem prilagojen turistom, pa vendar ...

Od doma so prihajale zares slabe novice o novem koronavirusu in pozivi domov. Poleg tega so se v Evropi začela zapirati tudi letališča, kar pa je bil pri nama znak za mali alarm. Čez nekaj dni sva imela let

domov in dokler na tej relaciji vse štima, kart ne bova spreminjala. In zakaj bi šla domov, če nama tu ni manjkalo nič?

Bangkok je največje in glavno mesto Tajske. V svojem originalu

(ki ga zdaj ne bom navajal) je tudi mesto z najdaljšim imenom na svetu. Neuradno predstavlja tudi prestolnico spolne industrije v Aziji, ki je v splošnem ilegalna, vendar to nekako nikogar ne moti. Verjetno

Razvedrilni park

Foto: Dani Zorko

Foto: Dani Zorko

Deževna tržnica v Bangkoku

Foto: Dani Zorko

Eden izmed spominkov iz Bangkoka

PREISKOVANJE VOTLH IN TELESNIH VOTLH Z OGLEDVANJEM	ZAMAKNENOST, ZANOSNOST	VRSTA ČESNJE, DUNAJSKA	GLAVNA ALBANSKA LUKA	OSKAR DEV	KAČJI GLAS	POZERSKO VEDENJE AVSTRALSKI MEDVEDEK VREČAR
			LUKA NA CIPRU			
			NIZOZEMSKO POLIAMIDNO VLAKNO			
						MESTO S POSEVNIM STOLPOM POTNA KAPLJA
						OLIVER TWIST
						LESENA IVER
						CIGAN
						GLAVNO MESTO ERITREJE
ZDRAVNIK ZA SRČNE BOLEZNI						PLIN
						TEKOČE ZLATO
DIRKA LIŠČE F1 V BELGIJI						SILOVIT VOJAŠKI NAPAD ZORANA ZEMLJA
LEDENA PADAVINA						NAJDALJŠA REKA V FRANCJI TATUM O'NEAL
						OVOJ ZA SPISE TULEC, TOK ZA PUŠKE
ANNIE LENNOX						BOLEČ IZPUŠČAJ V USTIH METEOR, PREBLISK
						TADEJ VALJAVEC
						NINA SIMONE
ZMES ZA PRIPRAVO KRUHA IN PECIVA						KULTURNI DELAVEC VELIKA IZUMRLA PTICA
ZVEZNA DRŽAVA NA SRED. ZAHODU ZDA						DRŽAVA V ZDA, ALJASKA PASJA SAMICA
						ZMAGA PRI SAHU
						KRONIKA, LETOPIŠ
ČARLI NOVAK						POČELO TAOIZMA NAŠA PEVKA (LEA)
						RADKO POLIČ IZKRČEN SVET V HRIBIH
ORGAN VOHA						VRSTA PROJEKCIJE DIVJA MACKA
ZAPREKA, BARIERA						MNOŽINSKI OSEBNI ZAIMEK
						ADI SMOLAR
KAMNINA, KI SE KOLJE V PLOŠČE						
VOZNIKA TAKSIJA						

Je kučma iz kožic polhov. V 20. stoletju je veljala za simbol slovenstva, bila je tudi prepoznavek znak slovenskih študentov na Dunaju. Med drugo svetovno vojno pa so nošenje teh kučem nemški okupatorji zaradi nacionalnega naboja celo prepovedali. Danes jo nosijo polharji, lovci in člani folklornih skupin na svojih nastopih. V običajnem vsakdanjiku jo ljudje nosijo manj, je pa še vedno priljubljeno darilo zamejcem po svetu. Za izdelavo je potrebnih od 30 do 35 kožic, za ruski tip z visokim, zavihanim ščitom pa približno 40. Na vrhu pokrivala je majhen okrogel cof.

pa zmoti kdaj kakšno stranko, ki zaradi številnih operacij in zamenjav spola nikoli ne ve, kaj bo dobila v posteljo ...

Naju te stvari niso preveč zanimale, pač pa sva se napotila raziskovat različne znamenitosti, kot so templji in kraljeva palača. V tem delu Azije je predvsem v nočnem času začelo deževati, čez dan pa je bilo oblačno, neprijetno vreme. Bangkok težko raziskuješ peš, ker je ogromen, imajo pa dodelan sistem podzemne železnice, ki je zelo uporaben. Najprej sva si pogledala zelo opevano ulico Khao San, kjer so številni klubi in bari, vendar na naju ni napravila nekega vtisa. Zagotovo je zelo zanimiva mladim, midva pa sva se raje namenila na tržnico, da nabaviva nekaj stvari za domov. V Kambodži sem si namreč za res poceni denar nabavil velik nahrbtnik, ki sem ga hotel ob koncu potovanja malo napolniti s kakšnimi darili, pa do sedaj nisva preveč nakupovala, ker to res ni prioriteta na potovanju. Če pa te

na potovanju spremlja velika družina in bataljon sodelavk, potem brez neke pozornosti ne upaš iti domov.

Tržnica je delovala po pričakovanih, le pogajanja so bila bolj trda. Še večji problem pa je bil, kaj komu nabaviti, zato sem se ustavil pri enem trgovcu, kjer sem za dobro ceno vzel darila za vse. Tržnica je seveda tudi pravi prostor za poskušanje hrane, česar sva se zelo veselila. Žar je dišal daleč naokrog, tako da si moral iti vsaj malo pogledat. Če ne drugje, sva pa vsaj pri mizi našla znatno večje število turistov kot na celotnem doseganju potovanja. Ob pogledu na raznoliko ponudbo sva takoj pozabila na lokalno hrano in si naročila hobotnico in različne na žaru. Da organizem počasi navadiva na domači hladilnik, kakopak.

S temi nakupi je z ramen padel velik del bremena, tako da sva zdaj kakšnimi darili, pa do sedaj nisva preveč nakupovala, ker to res ni prioriteta na potovanju. Če pa te

Foto: Dani Zorko

Hobotnica na žaru je bila odlična.

Štajerski **TEDNIK**

KOLOFON

Izdajatelj: Družba za časopisno in radijsko dejavnost Radio-Tednik, d. o. o., Ptuj

Direktor: **Drago Slameršak**Odgovorna urednica: **Simona Meznarič**Urednik športnih strani: **Jože Mohorič**Novinarji: **Mojca Zemljarič, Dženana Kmetec, Monika Horvat, Mojca Vtič,****Senka Dreu, Ester Korošec**Fotoreporter: **Črtomir Goznic**Lektorica: **Lea Skok Vaupotič**Tehnična redakcija in grafično oblikovanje: **Slavko Ribarič, Daniel Rižner**Naročniška razmerja: **Majda Šegula (02) 749-34-16**Transakcijski račun: **04202-0000506665 pri Novi KBM, d. d.**E-mail uredništva: **tednik@radio-tednik.si, nabiralnik@radio-tednik.si**Oglasno trženje: **Marijana Pihler (02) 749-34-10**Sprejem oglasov po e-mailu: **nabiralnik@radio-tednik.si**Marketing: **Bojana Čeh (02) 749-34-14, Marijana Gobec Dokl (02) 749-34-20,****Patricija Majcen (02) 749-34-30, Megamarketing, d.o.o. (Ela Huzjan: (02) 749 34 27)**Internet: **www.tednik.si, www.radio-ptuj.si**

Naslov: Radio-Tednik Ptuj, p. p. 95, Osojnikova cesta 3, 2250 Ptuj; tel.: (02) 749-34-10, faks: (02) 749-34-35. Štajerski tednik je naslednik Ptujškega tednika oziroma Našega dela, ki ga je ustanovil Okrajni odbor OF Ptuj leta 1948. Izhaja vsak turek in petek.

Cena izvoda v turek je 1,90 EUR, cena izvoda v petek z revijo Stop je 2,20 EUR. **Celoletna naročnina:** 205,88 EUR, za tujino v turek 182,45 EUR, v petek 212,94 EUR. Nenaročenih fotografij in rokopisov ne vračamo in ne honoriramo.

Tisk: Salomon, d. o. o. Davek na dodano vrednost je vračunan v ceno izvoda in se obračunava v skladu z 41. členom ZDDV-1L (Uradni list 72/2019).

Vsak obiskovalec gostinske verige Mediabar z nakupom pijače, ne pa hrane in cigaret, prejme določeno število točk, za katere lahko dobi brezplačen izvod revije, časopisa ali križank. Vsak tiskan izvod ima na naslovnici označeno vrednost v točkah. Za vsak porabljen evro stranka pridobi eno točko.

Več informacij o gostinski verigi Mediabar na www.mediabar.si.

ENKALON - poliamidno vlakno nizozemske proizvodnje, **NAPOLÉONOVKA** - češnja z rumenimi, z ene strani rdečkasto obarvanimi sadovi, dunajka, **OPONA** - tapeta, stenska obloga

Ptuj • Deset let pevske skupine MDSS Ptuj

Radi pojejo, nastopajo, čeprav to ni tako enostavno

V Narodnem domu na Ptujju je svojo 10-letnico praznovala pevska skupina Medobčinskega društva slepih in slabovidnih Ptuj.

Na odru so se ji ob tej priložnosti pridružili Prešmentani faloti, ljudski pevci KD Stoperce, ljudski pevci DU Turnišče, citrarka Marija Kolarič, ljudski pevci KD Cirkulane, ljudske pevke KD Markovci in Veseli prijatelji KD Ustvarjalec Majšperk.

Člani pevske skupine slepih in slabovidnih pa so še enkrat dokazali, da na poti poustvarjanja in ustvarjanja ni nobene ovire. Marija Šibila, Jožica Vinkler in Silvija Pregl v skupini pojejo že od vsega začetka, prejele so srebrne Maroltove značke JSKD Ptuj. Njeni člani so še: Milica Bedrač, Silva Kajtezovič (vodja), Marija Kolarič in Martin Bedrač. Ob jubileju jim je v imenu sklada čestital Jure Meško, ki jim je tudi podelil značke.

Petje ima v Medobčinskem društvu slepih in slabovidnih Ptuj že dolgo tradicijo. V začetku osemdesetih let prejšnjega stoletja je to zgodbo začel pisati mešani pevski zbor pod vodstvom Jožeta Derni-

koviča. To tradicijo nadaljuje pevska skupina, ki je v desetih letih zamenjala več pevcev in tudi vodij; od decembra lani jo vodi Silva Kajtezovič, s katero so dobili nov zagon. Že v začetku leta 2023 so se udeležili območne revije pevskih zborov v Cirkulaneh, tudi nastopajo več. Do konca avgusta so imeli 14 nastopov, do konca leta jih bo še nekaj. Marija Šibila, ki v skupini poje od vsega začetka in je v bistvu njena duša, se je zahvalila za vso podporo, ki jo imajo v Medobčinskem društvu slepih in slabovidnih Ptuj, brez njihove finančne in moralne podpore ne bi mogli delovati.

V imenu MDSS pa se je skupini za njeno pevsko udejstvovanje zahvalila tajnica Cvetka Leva in jim zaželela še veliko skupnih pevskih let.

Pevski skupini je ob 10-letnici čestital tudi urednik časopisa za slepe Obzorje Sebastjan Kamenik. Prinesel je tudi čestitko Zveze dru-

štev slepih in slabovidnih Slovenije in Združenja prijateljev slepih in slabovidnih Slovenije. „Jubileji so opomniki, da se ustavimo, ozremo nazaj, premislimo, da pozabimo tisto, kar je šlo narobe, in v prihodnost ponese tisto, kar je bilo dobrega. Tega se držijo tudi v pevski skupini MDSS, ki bo svojo pesem ponela v nova desetletja. V svojih srcih nosijo tisočletno, ne samo stoletno sporočilo, ki nas slovenski rod toliko let drži pokonci. Danes je v tem modernem svetu to še kako pomembno, še kako pride do izraza. Narod brez svojega jezika, svoje pesmi, izročila je mrtev narod. Kultura in ubrano petje stajata, s čimer se slepi in slabovidni najbolj enakovredno in najkakovostneje vključujemo v širšo družbo,“ je poudaril Kamenik.

Vesetje z nastopa so pevci in godci prenesli tudi na druženje po nastopu.

MG Pevska skupina Medobčinskega društva slepih in slabovidnih Ptuj je praznovala 10-letnico delovanja.

Foto: Črtomir Goznik

Sudoku • Sudoku

Izpolnite prazne kvadratke s številkami od 1 do 9. Pazite: vsaka številka se lahko v isti vodoravni ali navpični vrstici ter v istem manjšem kvadratu pojavi le enkrat.

	3	8	6	4		7		
5			2	7			8	
		9				5		4
					3			
3				2				9
			4					
9		7				1		
	5			1	4			2
		4		3	7	9	6	

		8	9		4			
			7	1	3			
				6			8	2
1							9	4
5								3
		9	3					1
9		5			7			
					8	1	5	
					6		3	9

Od torca do torca

Tadejev znakovskop

	Ljubezen	Posel	Denar	Zdravje
Oven	♥	☺☺	€	☺☺
Bik	♥♥♥	☺	€€	☺☺☺
Dvojká	♥♥	☺☺	€€€	☺
Rak	♥♥	☺	€€	☺☺
Lev	♥♥♥	☺☺	€	☺☺☺
Devica	♥♥♥	☺	€€	☺☺
Tehtnica	♥	☺☺	€€€	☺☺☺
Škorpíjon	♥♥	☺☺☺	€€	☺
Strelec	♥♥	☺	€	☺☺☺
Kozorog	♥♥♥	☺	€€	☺
Vodnar	♥♥	☺☺☺	€	☺☺
Ribi	♥	☺☺☺	€€€	☺☺

Sestavil: Tadej Šink, horarni astrolog

(Velja za teden od 7. do 13. novembra 2023.)

1 znak – slabo, 2 znaka – dobro, 3 znaki – odlično

Tednikova nagradna razrezanka • Kaj je na fotografiji?

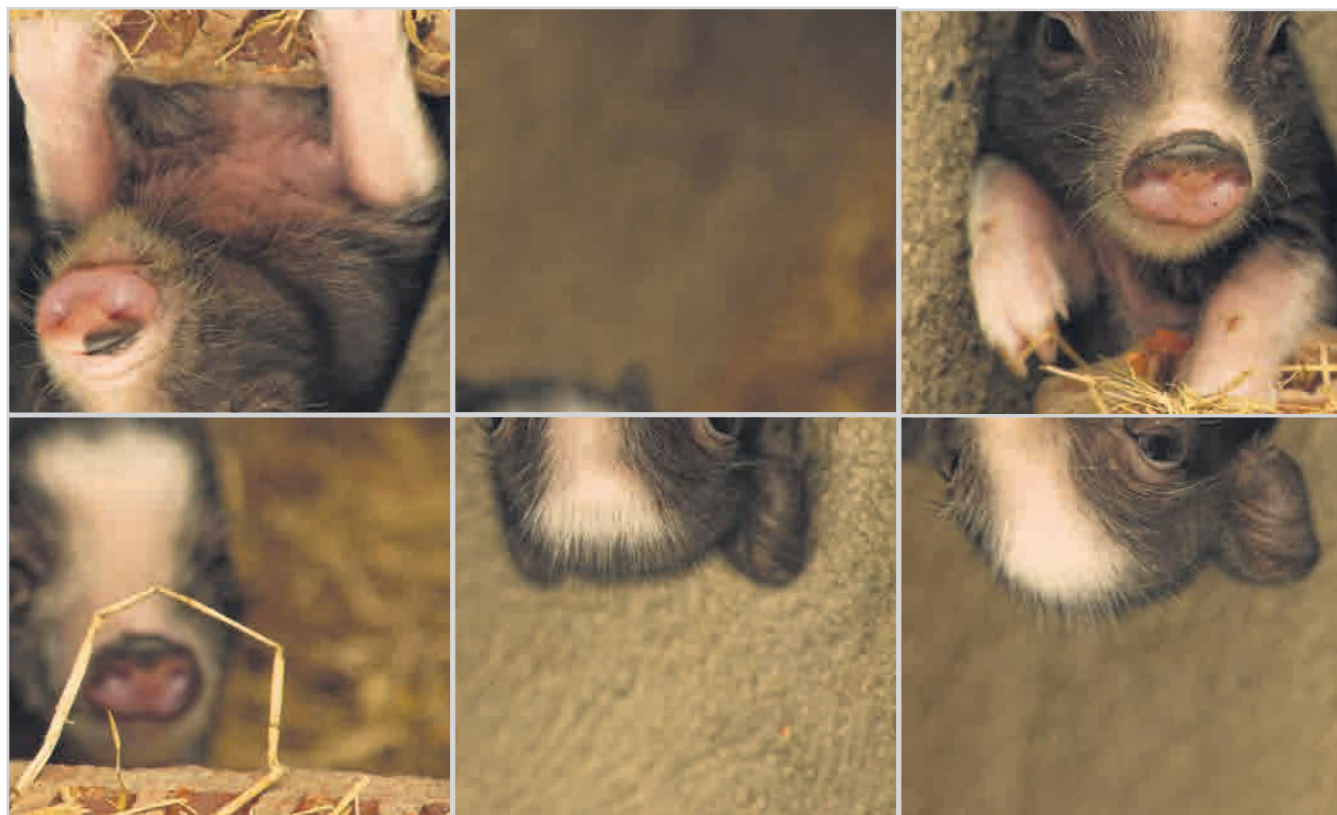

Foto: ČG

Da boste lažje ugotovili, vzemite v roke škarjice, razrežite fotografijo po črtah in nato na novo sestavite kvadratke ter jih nalepite na papirno podlago.

Pravilno sestavljeno razrezanko s svojimi podatki pošljite na naslov Radio-Tednik, d. o. o., Osojnikova 3, 2250 Ptuj, do ponedeljka, 13. novembra. Lahko jo tudi fotografirate (skupaj s kupončkom z izpolnjenimi osebni podatki) in jo pošljete na elektronski naslov: tednik@radio-tednik.si.

Izmed vseh poslanih rešitev razrezanke bomo vsak teden izžrebali dobitnika zanimive in lepe nagrade, ki jo podarja Založba Skrivnost, Boris Drevenšek, s. p.

Zdaj pa veselo na delo!

Srečni izžrebanec Tednikove nagradne razrezanke je:

Bine Šprah, 2250 Ptuj

Nagrado prejme po pošti. Iskrene čestitke!

Tednikova nagradna razrezanka - kuponček

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Pošta: _____

Telefon: _____

PRAZNIČEN DUNAJ, PRAVLJIČNI ADVENT V GRADCU IN MEDENJAKI V MARIAZELLU

BRALCI IN POSLUŠALCI Radia-Tednika Ptuj
preživite vikend v naši družbi

DOŽIVELI BOMO:

- pisane lučke na dunajskih sejmih in sprehod med veličastno zgodovinsko zupščino
- stojnice v mestecu Mariazell
- obisk delavnice medenjakov
- obisk hiše likerjev
- srce čudovitega, adventno okrašenega Gradca

9. in 10. december

Dunaj bomo začeli spoznavati z letno rezidenco Habsburžanov – Schönbrunnom. Pred palačo se bomo ogreli na božičnem sejmu in pretegnili noge po grajskih vrtovih. Marija Terezija je poskrbela, da je danes nekdanja letna rezidenca biser stavbarstva 18. stoletja, vrtovi pa prava oaza miru v živahnem mestu. V središču Dunaja se bomo sprehodili mimo Opere, Hofburga, Španske jahalne šole, Albertine in Kapucinskih grobnic, do stolnice sv. Štefana. Predbožična sejma pred mogočno mestno hišo ali na Trgu Marije Terezije nam bosta čas, ko smo še posebej hvaležni, radodarni in ljubeči, spremenila v občutkov in okusov polno doživetje.

V mestecu Mariazell, ki se ponaša z znano Marijino cerkvijo nas bo privabil vonj po punču, kuhanem vinu, cimetu in sladkih dobrotah med 50 prazničnih stojnic, kjer posebno mesto najdejo tudi ročno izdelana darila. Obiskali bomo tradicionalno delavnico medenjakov in hišo likerjev. V dežel-nem mestu Gradec se bomo sprehodili mimo znamenitosti, ki nam bodo približale zanimivo zgo-dovino mesta. Uživanje adventa ob prazničnih stojnicah nam bodo pričarale pisane lučke.

CENA 179 €

Cena vključuje:

- prevoz z udobnim turističnim avtobusom
- nastanitev v hotelu *** v dvoposteljnih sobah - 1 x nočitev z zajtrkom
- obisk delavnice medenjakov ter hiše likerjev,
- vodenje in organizacija potovanja

Splošni pogoji so sestavni del programa!

Zagotovite si svoj sedež še danes
in pokličite poslovalnico **Sonček**,
Slomškova ulica 5 na Ptuj, 02 749 32 82!

Štajerski **TEDNIK**
RADIOPTUJ

10. SEZONA
PROJEKTA

OTROCI POJEJO SLOVENSKE PESMI IN SE VESELIJO

"NAJBOLJŠI PEVCI SO DOMA TAM, KJER OTROCI
POJEJO SLOVENSKE PESMI IN SE VESELIJO"

Tudi v tem šolskem letu bodo osnovnošolci prepevali slovenske pesmi in se veselili v okviru projekta OTROCI POJEJO SLOVENSKE PESMI IN SE VESELIJO, ki ga že deseto leto organizira družba Radio-Tednik Ptuj v sodelovanju z občinami in osnovnimi šolami iz različnih regij Slovenije, vključno s Podravjem, Savinjsko regijo, osrednjo Slovenijo in Primorsko. Projektu se pridružujeta tudi Novi tednik in Radio Celje. Naša želja je, da postane ta projekt nacionalen, zato vabimo vse osnovne šole iz Slovenije, da se pridružijo. Vsaka prireditev bo vključevala do 20 posameznikov ali skupin učencev iz dveh kategorij: prva kategorija zajema otroke od 1. do 5. razreda, druga pa od 6. do 9. razreda. Zmagovalca iz vsake kategorije bosta napredovala v polfinalni izbor, vsi nastopi pa bodo dostopni na uradnih Facebook in Youtube profilih Radia Ptuj in Radia Celje.

Če ste zainteresirani za sodelovanje, vas vabimo, da nam svojo željo ali interes sporočite na e-naslov: otrocipojejo@radio-tednik.si.

54 festival narodno abavne glasbe

Posnetek festivala na TV Veseljak Golica v soboto, 11. 11. 2023, ob 20.00

RADIOPTUJ
Štajerski **TEDNIK**

Nastopili so:

- Fenomeni
- Ansambel Gašperja Mirnika
- Ansambel Dveh dolin
- Lah-ov Boris s Prijatelji
- Ansambel Lesarji
- Skupina Lenarti
- Prisrčniki
- Ansambel Petan
- Ansambel Murni
- Kerlci
- Firbci
- Ansambel Andreja Bajuka

www.ptujski-festival.si

Martinova tržnica v Qcentru Ptuj

9. november 2023
od 10. ure naprej

Vinogradniki in ponudniki martinovih dobrot ter domačih izdelkov
vabljeni, da se nam pridružite in predstavite. Več na www.radio-ptuj.si

RADIOPTUJ

Štajerski **TEDNIK**

QcenterPtuj

TOREK 7. november		SREDA 8. november	
7:30 Glasbena osmica (slo.)	7:30 Glasbena osmica (tuja)	7:30 Glasbena osmica (slo.)	7:30 Glasbena osmica (tuja)
8:00 Otroški kotiček 12. oddaja	8:00 Otroški kotiček 12. oddaja	8:25 Tisoč zlatih se blešči	8:25 Tisoč zlatih se blešči
Utrip Ormoža	8:40 Tadej Toš in ogrevanje	10:00 Tele M	10:00 Tele M
Pomurski tehnik	10:25 Utrip Ormoža	11:10 Klepetalnica: Miro Persolja	11:40 Bralni razgledi 12. oddaja
Zapušena Stetka Cobelj	12:00 Ptujka kronika	12:00 Ptujka kronika	12:00 Ptujka kronika
Ilele M	12:20 Glasba za vse	12:20 Glasba za vse	12:20 Glasba za vse
Išec zlatih se blešči	12:50 Cista umetnost - november	12:50 Cista umetnost - november	12:50 Cista umetnost - november
Tadej Toš in ogrevanje	13:20 Tempo, 5. oddaja	13:20 Tempo, 5. oddaja	13:20 Tempo, 5. oddaja
Ptujka kronika	13:45 Pogled nazaj	13:45 Pogled nazaj	13:45 Pogled nazaj
Cista umetnost - november	14:10 Medn. otroški pevski festival, 2. del	14:10 Medn. otroški pevski festival, 2. del	14:10 Medn. otroški pevski festival, 2. del
Pogled nazaj	15:25 Tele M	15:25 Tele M	15:25 Tele M
Ptujka kronika	15:55 Videostrani	15:55 Videostrani	15:55 Videostrani
Glasba za vse	18:00 Ptujka kronika	18:00 Ptujka kronika	18:00 Ptujka kronika
Bralni razgledi 12. oddaja	18:25 Glasbena osmica (slo.)	18:25 Glasbena osmica (slo.)	18:25 Glasbena osmica (slo.)
Klepetalnica: Miro Persolja	18:55 Pomurski tehnik	18:55 Pomurski tehnik	18:55 Pomurski tehnik
Tempo, 5. oddaja	19:20 Pogled nazaj	19:20 Pogled nazaj	19:20 Pogled nazaj
Medn. otroški pevski festival, 2. del	19:45 Art Stays 2023	19:45 Art Stays 2023	19:45 Art Stays 2023
Ilele M	20:00 Ptujka kronika	20:00 Ptujka kronika	20:00 Ptujka kronika
Videostrani	20:25 Obzornik TV Dravograd	20:25 Obzornik TV Dravograd	20:25 Obzornik TV Dravograd
Ptujka kronika	21:00 Cista umetnost - november	21:00 Cista umetnost - november	21:00 Cista umetnost - november
Utrip Ormoža	21:30 Iz dežele ob Muri 77. oddaja	21:30 Iz dežele ob Muri 77. oddaja	21:30 Iz dežele ob Muri 77. oddaja
Cista umetnost - november	22:00 Ptujka kronika	22:00 Ptujka kronika	22:00 Ptujka kronika
Pogled nazaj	22:25 Tadej Toš in ogrevanje	22:25 Tadej Toš in ogrevanje	22:25 Tadej Toš in ogrevanje
Ptujka kronika	22:45 Dober večer	22:45 Dober večer	22:45 Dober večer
Glasbena osmica (tuja)	23:55 Videostrani	23:55 Videostrani	23:55 Videostrani
Zenski nogometni tednik SOTET3			
Utsai magazin SOTETUS			
Postopiv Cup 2023			
Ptujka kronika			
Pogled nazaj			
Klepetalnica: Maja Pečarič			
Iz dežele ob Muri 78. oddaja			
Videostrani			

Mali oglasi

STORITVE

PRODAJAMO razcepljena bukova drva vseh dimenzij in bukovo hlodovino ter zelo kakovostne smrekove pelete, brezplačna dostava, ugodna cena.
HORVAT WOOD, d. o. o., Moškanjci 1i. Tel. 051 667 170.

KMETIJSTVO

KUPIMO traktor, traktorsko prikolico, cisterno za gnojevko, krožne brane, cepilnik za drva in preostalo kmetijsko mehanizacijo. Telefon 041 923 197.
KUPIM traktor z nekaj rabljenimi ohranjenimi kmetijskimi priključki. Tel. 041 680 684.
PRODAM teličko, križano, simental-limuzin, staro 9 tednov. Tel. 041 720 870.

Ana Širovnik
23. 7. 1934 - 7. 11. 2018

V SPOMIN

IZ KUNGOTE 17

Hvala vsem, ki z mislijo ali svečko počastite njun spomin.

*Ko vajine si zaželimo bližine,
greto tja, v mirni kraj tišine.
Tam srce se tiho zjoče,
saj verjeti noče,
da vaju več med nami ni.*

Franci Širovnik
25. 10. 1960 - 15. 7. 2016

V SPOMIN

IZ KUNGOTE 17

Vsi vajini, ki vaju zelo pogrešajo

Na voljo mobilni aplikaciji
Radio Ptuj in Štajerski tednik
za iOS in Android naprave

PRI PRODAJALCIH ČASOPISOV

REINKARNACIJA KLANA
Kučanov klan je vstal od mrtvih
z Natašo Pirc Musar v predsedniški palači

IZ NOVE ŠTEVILKE

REINKARNACIJA KLANA
Kučanov klan je z Natašo Pirc Musar v predsedniški palači vstal od mrtvih

INTERVJU: RENATO PODBERSIČ
Antiizraelizem je le sodobna oblika antisemitizma

GRIMSOVA VILA NA BLEDU
Kaj poskuša prikriti poslanec SDS?

INTERVJU: JANEZ USENIK
V seks škandalih je več zavisti kot zgražanja

*Zemlja si bo vzela, kar je njeno,
a kar ni njeno, nam ne more vzeti,
kar je neskončno,
dragoceno in ne more umreti ...*

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta in dedka

Branka Rodoška
S PODLOŽ 35
26. 3. 1963 - 23. 10. 2023

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, darovali sveče, sv. maše, denar in nam izrekli sožalje. Zahvaljujemo se duhovniku p. Andreju Mohorčiču za molitve, sv. mašo, obred in spremstvo na zadnji poti, podjetju Mir, ge. Zdenki Golub za slovesni govor in pevcem skupine Zven za odpete pesmi. Hvala UKC Maribor, oddelku ORL za vso predano strokovnost in pomoč ter vsem tistim, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Žena Albina, hčerka Lidija s Petrom ter vnuki Tia, Sara in Mai

*V vsaki stvari si, ki je v hiši,
v mislih, besedah naših,
le da korak se tvoj
nič več ne sliši.*

V SPOMIN

Ivan Feguš
POBREŽJE 111A, VIDEM PRI PTUJU
29. 8. 1949 - 7. 11. 2022

Hvala vsem, ki ga ohranjate v lepem spominu in postojite ob njegovem grobu.

Njegovi najdražji

*Ko ti življenje
je čaša trpljenja,
je smrt odrešitev,
je tožba odveč ...
Le mir in pokoj
mi dragi želite ...
in zame prižgite
lučko v spomin ...*

ZAHVALA

Od nas se je poslovil mož, oče, dedek, brat, boter, stric in tast

Janko Bezjak
IZ KRAIGHERJEVE ULICE 33, PTUJ
18. 7. 1954 - 22. 10. 2023

Iz srca se zahvaljujemo vsakemu posebej ob blizu in daleč za izrečeno sožalje, besede tolažbe, darovano cvetje, sveče ter sv. maše.

Hvala patru Mateiu iz župnije Ptuj, pevcem za odpete žalostinke, govornici Tei Gajšek, podjetju Javne službe Ptuj ter vsem tistim, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoci: žena Zdenka in hčerka Jasmina z družino

Snemanje porok

BK PRODUKCIJA

BK Produkcija
Tržaška cesta 65, 2000 Maribor
info@bkprodukcija.si
031/344-639

www.bkprodukcija.si

*uresničujemo sanje in
pišemo zgodbe z vami*

For special people with Love

Z GLASBO DO SRCA

Bodite v Marjanovi družbi vsako sredo med 20. in 24. uro na radiu Ptuj.

www.radio-ptuj.si

TOREK, 07. november	SREDA, 08. november
00:00 Video strani	00:00 Video strani
08:00 Jutranja telovadba	08:00 Jutranja telovadba
08:30 Mic Mengeš - zdravstvena oddaja	08:30 Mic Mengeš - zdravstvena oddaja
09:30 Veselo na Jožefovo	09:30 Literarni večer na OŠ Hajdina
12:30 Starpoint prodajno okno	10:40 Veseloigra - Poroka z dolarji
13:30 Video strani	12:10 Starpoint prodajno okno
14:30 Italijanska trgovina - v živo	13:20 Video strani
18:00 Destrnik, iz domače skrinje	14:30 Italijanska trgovina - v živo
19:30 Mic Mengeš - zdravstvena oddaja	18:00 10 let vokalne skupine PGD Zlatoličje
20:00 ZAPOJMO prijatelji	19:30 Mic Mengeš - zdravstvena oddaja
21:00 3.SNL 12. KROG	20:00 Praznujmo s pesmijo na Hajdini
22:45 Starpoint prodajno okno	21:10 Literarni večer na OŠ Hajdina
23:45 Video strani	22:20 Starpoint prodajno okno
	23:30 Video strani

PROGRAMSKI NAPOVEDNIK

SIP TV

TV program v živo tudi preko spleta: www.siptv.si

Uredništvo: Domava 116d, 2252 DORNAVA; info@siptv.si
kontakt: 02 754 00 33; 041 818 044; www.siptv.si

SREDA, 08. november	ČETRTEK, 09. november
00:00 Video strani	00:00 Video strani
08:00 Jutranja telovadba	08:00 Jutranja telovadba
08:30 Mic Mengeš - zdravstvena oddaja	08:30 Mic Mengeš - zdravstvena oddaja
09:30 Literarni večer na OŠ Hajdina	09:30 Otvoritev razstave - To sem jaz. To smi mi
10:40 Veseloigra - Poroka z dolarji	10:00 ZAPOJMO prijatelji s Pepijem
12:10 Starpoint prodajno okno	11:10 50 let PGD Podlehnik
13:20 Video strani	12:40 Starpoint prodajno okno
14:30 Italijanska trgovina - v živo	13:40 Video strani
18:00 10 let vokalne skupine PGD Zlatoličje	14:30 Italijanska trgovina - v živo
19:30 Mic Mengeš - zdravstvena oddaja	18:00 Maček Muri v ZUDV
20:00 Praznujmo s pesmijo na Hajdini	18:50 Otvoritev razstave - To sem jaz, to smo mi
21:10 Literarni večer na OŠ Hajdina	19:30 Mic Mengeš - zdravstvena oddaja
22:20 Starpoint prodajno okno	20:00 50 let podjetja Hančelič
23:30 Video strani	20:50 1. Č.L. 9.Krog
	22:20 Starpoint prodajno okno
	23:20 Video strani

MALE OGLASE, OSMRTNICE, OBVESTILA IN RAZPISE LAHKO NAROČITE

ZA TORKOVO IZDAJO
DO PONEDELJKA ZJUTRAJ DO 9. URE

ZA PETKOVO IZDAJO
DO ČETRTRKA ZJUTRAJ DO 9. URE

majda.segula@radio-ptuj.si, tel. 02 749 34 16
ali marjana.pihler@radio-ptuj.si, tel. 02 749 34 10,
za večje objave predhodno pokličite.

Štajerski **TEDNIK**

Umrlí so

Albina Štuhec, roj. Munda, Ormož, Vinarska ul. 1, roj. 1943 - umrla 26. oktobra 2023; Neža Emeršič, roj. Fijačko, Ptuj, Hauptmancičeva ul. 1, roj. 1928 - umrla 27. oktobra 2023; Matilda Bedrač, roj. Glažar, Hajdoše 43, roj. 1930 - umrla 28. oktobra 2023; Marjan Muraj, Svetinci 22, roj. 1963 - umrl 28. oktobra 2023; Oto Jurič, Dornava 43, roj. 1943 - umrl 30. oktobra 2023.

Sveta Trojica • Inšpektor odredil rušenje plezalne stene ob Trojiškem jezeru

So v ozadju stara politična maščevanja?

V Planinskem društvu Hakl so pred štirimi leti ob Trojiškem jezeru postavili montažno umetno plezalno steno ter jo namenili rekreaciji in treningu mladih planincev iz osnovnih šol v Sveti Trojici, Jurovskem Dolu in Benediktu, kjer ima društvo svoje odbore.

Občina Sveta Trojica je za postavitev stene izdala pisno soglasje ter projekt tudi finančno podprla, zato jih je februarja letos, kot razlaga predsednik društva Drago Lipič, toliko bolj šokiralo obvestilo medobčinske inšpekcije mariborske skupne občinske uprave o vodenju izrednega inšpekcijskega postopka.

Občina, ki ruši, namesto da bi gradila

»Temu je sredi julija sledila odločba, v kateri nam je inšpektor Beno Drobnič do 15. septembra odredil odstranitev plezalne stene in premečnega kontejnerja, ki smo ga postavili ob njej. Ker smo v skladu z letnim programom že imeli planirano malo poletno šolo planinstva za osnovnošolce, stene nismo odstranili, poleg tega se z odločbo niti ne strinjamo. V tem času smo skušali doseči zaustavitev izvršbe, tudi preko enega od svetnikov, a neuspešno. Postopek namreč lahko, če bi to seveda želeli, ustavi župan. Dejstvo je, da sta objekta postavljena na lokaciji, ki je namenjena rekreaciji, in ne ovirata nobenih ureditvenih postopkov na tem območju. Ko bodo ti nastali, pa bomo oba premaknili tja, kjer bo plezalni šport vključen v ureditveno zasnovano. Na župana smo naslovili pritožbo in zahtevo po ustavitvi izvršbe, zdaj pa čakamo na odgovor. Če nam ne bo ugodil, bomo verjetno edina občina v Sloveniji, ki ruši športne objekte, namesto da bi jih gradila.«

Najprej soglasje in denar, nato prijava

Lipič je obenem prepričan, da je inšpektorjeva ugotovitev o ničnosti občinskega soglasja za postavitev stene v neskladju s pristojnostjo tega organa. »Cel postopek je voden samo zaradi prijavitelja – župana Davida Klobase, ki se v bistvu maščuje meni, ker sem na zadnjih lokalnih volitvah nastopal kot njegov protikandidat. Drugače tega namreč ni mogoče razumeti, saj je občina najprej soglašala s

postavitvijo stene in jo iz proračuna za leto 2018 tudi sofinancirala z 2.000 evri, kot to počno tudi druge občine, zdaj pa je obrnila ploščo.«

Drži, da je bila danes sporna plezalna stena postavljena z denarjem iz trojiškega proračuna, prav tako je društvo Hakl za postavitev dobilo soglasje. »A ne od sedanjega, pač pa od prejšnjega vodstva, torej od mojega predhodnika Darka Frasa. Dejansko je Lipič steno potem postavil v mojem mandatu, pa še to je takrat izsilil pod pogojem, da bo objekt postavil tako, da ga bo mogoče kadarkoli odstraniti. Kajti plezalna stena tam ni vključena v prostorske akte. Kot je znano, gre za prostor, v katerega bomo umestili nov trojiški vrtec. V petih letih se ni oglasil na pogovor o tem, kako bomo rešili zadevo, še več, ob plezalno steno je postavil še pomožni objekt za skladiščenje, zdaj se pa čudi, ker je dobil inšpekcijsko odločbo za odstranitev. Kot dolgoletni politični funkcionar bi moral vedeti, kakšna so pravila in da ta veljajo za vse enako.«

Pred dobrimi tremi leti je bilo med Klobaso in Lipičem vsaj na videz še vse v redu; ko je slednji praznoval rojstni dan, sta se skupaj fotografirala, župan pa mu je čestital tudi na družbenih omrežjih.

Inšpektor je PD Hakl izdal odločbo o takojšnji odstranitvi plezalne stene in pomožnega objekta ob Trojiškem jezeru, saj nista skladna z veljavnimi prostorskimi akti.

Preveč amaterski za župana

Lipič je razočaran nad odnosom občinske uprave in župana. »Nenazadnje smo društvo, ki aktivno deluje že polnih 26 let in ima do 300 rednih članov, od tega več kot sto mladih planincev. V povprečju letno opravimo 23 članskih pohodov v domače gorstvo in vsaj enega v tuja gorstva. Gostimo najvzhodnej-

šo kontrolno točko slovenske kolesarske poti (STKP) in skrbimo za 36 kilometrov Pomurske planinske poti (PPP) pa tudi za označenost in prehodnost še treh tematskih poti, ki prečkajo ozemlje trojiške občine. V društvu imamo 26 planinskih vodnikov, po tri markaciste in mentorice mladih planincev. Poleg tega izvajamo redna izobraževanja za svoje člane, odkar imamo pri plezalni steni še premečni kontejner oziroma skladišče opreme, pa vsako leto organiziramo tudi malo šolo planinstva. Do kovidnih časov smo bili aktivno vključeni v občinske dogodke in prireditve, po tem času, ki sovpada z zadnjimi lokalnimi volitvami, pa k sodelovanju, tako kot številna druga društva, nismo več povabljeni. Za župana smo namreč preveč amaterski.«

Manipulacije bivšega župana

Klobasa očitke zavrača. »V bistvu se čudim Lipiču, kako naseda manipulacijam bivšega župana. Za vsemi napadi name, od tega s plezalno steno do spora z Darkom Golobom, enega od lastnikov zemljišč, ki smo jih potrebovali za gradnjo Trojiške promenade, ki se je končal z razlastitvijo, namreč stoji Fras. Ki je tudi avtor njihovih pritožb. In ki Lipiča očitno ni opozoril, da bo posledice neodstranitve plezalne stene nosil oziroma jih že nosi sam s tem, ko plačuje kazni. Zanima me pa tudi, od kod podatek o tem velikem članstvu in

Predsednik PD Drago Lipič je prepričan, da je cel postopek voden samo zaradi prijavitelja – župana Davida Klobase, ki da se mu maščuje, ker je na zadnjih lokalnih volitvah nastopal kot njegov protikandidat.

izredni aktivnosti društva. Zadnja štiri leta se ni dogajalo nič vidnega, letos poleti, ko so že vedeli za odločbo, pa so res organizirali neko plezalno šolo. Tudi sicer tam praktično nikoli ne vidim nikogar plezati, kar pa je v bistvu jasno glede na to, za kakšno skrupulo gre. Sveta Trojica si gotovo zasluži kaj boljšega.«

Lipič in Klobasa si očitno že nekaj časa nista simpatična, dokončno pa sta na različnih bregovih obstala v času zadnjih županskih volitev. Mesec dni pred njimi je protikandidat starega/novega

župana proti njemu vložil kar štiri kazenske ovadbe: prvo zaradi netransparentne porabe 150.000 evrov v Zavodu za turizem Sveta Trojica, drugo v zvezi z odlaganjem komunalnega blata in s prekinitvijo pogodbe podjetju AGJ, tretjo zaradi prodaje počitniške hiške ob Trojiškem jezeru pod ocenjeno vrednostjo, četrto pa zaradi obnove avle kulturnega doma, ki naj bi »požrla« bistveno več denarja od predvidenega načrta. Vse štiri so kasneje na tožilstvu ovrgli kot neutemeljene.

Senka Dreu

Rojstva: Simona Lah, Podvinci 90c – deček Gašper; Larisa Čerček, Mestni Vrh 108, Ptuj – deklica Lora; Maja Požar, Lancova vas 60a, Videm pri Ptuj – deklica Ema; Tanja Vičar, Gorišnica 18b, Gorišnica – deček Tai; Monika Topolovec, Dežno pri Podlehniku 13, Podlehnik – deklica Neža; Polona Kozel, Orešje 136, Ptuj – deklica Lucija; Tjaša Kukovec, Kazenska cesta 48, Spodnji Duplek – deček Leo; Ksenja Gaber – deklica Maša; Tea Matjašič – deklica Leyla; Klara Hriberšek – deček Lan; Aleksandra Mahorič – deklica Ajda; Tanja Babič – deček Nik; Bernarda Goričan – deklica Klara; Iris Šegula Cizerl – deklica Isabella; Kristina Kaizer – deček Lan; Manja Gunze – deček Val; Eva Zimet – deček Oliver; Klementina Kojc – deklica Sofija; Urška Lipej – deček Leo.

Listopada južnina, svečana mrzlo.

Danes bo delno jasno s spremenljivo oblačnostjo. Predvsem sredi dneva in popoldne bodo ponekod v južni in zahodni Sloveniji občasne krajevne padavine, več sonca bo na vzhodu. Najnižje jutranje temperature bodo od 4 do 11, v alpskih dolinah malo nad 0, najvišje dnevne od 9 do 14, na Primorskem in na jugovzhodu do 18 °C.

OBETI: V sredo bo dokaj sončno s spremenljivo oblačnostjo in kakšno kratkotrajno ploho.

Napoved za Podravje

Sreda 8.11.	Četrtek 9.11.	Petek 10.11.
jasno	oblačno	dež
3 °C 14 °C	2 °C 14 °C	8 °C 12 °C